

Žďárské

noviny

květen / 2024
XXXI

PATROL®

- poplachové zabezpečovací systémy
- elektrické požární systémy
- kamerové systémy
- komunikační datové sítě
- projekce, montáž, servis a revize

INFO LINE 602 56 56 56

www.patrol.cz

ALARM SYSTEM

U STŘEDOVĚKÉ studny na náměstí bylo nedávno rušno. Hasičští lezci zde trénovali záchranu přiotráveného člověka. Více snímků z akce najdete v naší fotogalerii na: www.jihlavske-listy.cz/zn.
Foto: Lenka Kopčáková

Lezci cvičili záchranu ze studně

Dělník zkolaboval při čištění studně. Je podezření na otravu plynem. Tak zní výzva pro lezeckou skupinu, která vyráží z Hasičského záchranného sboru na Jamské. Naštěstí jde o simulaci kvůli výcviku.

■ Lenka Kopčáková

Ve čtvrtek 18. dubna v brzkém odpolední zastavuje v horní části náměstí Republiky hasičský vůz a z něho vyskáčou lezci v kombiné-

zách a přilbách. Někteří nesou batohy, nosítka, dýchací přístroj, jiní složenou konstrukci.

To už je na místě i místostarosta Jaroslav Hedvičák (ANO+NEZ), v jehož přítomnosti je otevřena ochranná mříž nad historickou studnou z 2. pol. 15. století. Z útrobu se line nevábný pach.

Lezci si mezi sebou určí vedoucího záchranné akce, vyhodnotí situaci a parta se pouští do práce. Naštěstí kamenná základna studny je pevná a trojnožku postaví na rovný povrch

a ukotví ji lany za nedaleké stromy.

Po laně zavěšeném na pevné skobě se z trojnožky spustí do jámy figurant. A zatímco jeho kolegové nahore připravují způsob záchranu, on se snaží být městu užitečný a do plastového pytle zatím sbírá nepořádek, co během roku do studny naházeli nezodpovědní lidé.

Protože zadáním simulace je podezření na otravu plynem neznámé koncentrace, do studny se za figurantem spouští záchranář s dýchacím přístrojem. Dole figuranta

předpisově osloví, zkontroluje jeho zranění. Pak jej upne popruhy do sedačky a dá nahoru kolegům znamení.

Ti pak „bezládné tělo“ opatrně vytáhnou po laně. Postavená trojnožka jim vydatně s břemenem pomáhá. Na studni může uložit do nosítek a odnesou mimo nebezpečí.

Při ostrém zásahu by lezci okamžitě poskytli zraněnému předzdravotní první pomoc, pak by jej přebrala přivolaná záchranná služba.

(Pokračování na str. 2)

VODASERVIS
ČERPACÍ TECHNIKA
DO VRTŮ, STUDNÍ
A NÁDRŽÍ
Jamská 2362/53
591 01 Žďár nad Sázavou
www.vodaservis.cz

VP radon
měření a vyhodnocení radonu
Měření radonu
v půdě a místnostech
Květná 1030/13
Žďár nad Sázavou
tel./fax: 566 628 232
mobil: 603 486 822
e-mail: vp-radon@vp-radon.cz
www.vp-radon.cz

WinFAS
EKONOMICKÝ SOFTWARE
komplexní
systém pro
řízení podniku
www.winfas.cz

1+1
VYBER
DVOJE,
ZAPLAŤ
JEDNY*
* ZDARMA JE VŽDY LEVNĚJŠÍ OBRUBA - AKCE KONČÍ 31. 5. 2024
OPTIK
LÁLAJ
WWW.OPTIKLATAL.CZ

Lezci cvičili záchranu ze studně

(Dokončení ze str. 1)

Nyní je ale potřeba vyzkoušet ještě další varianty záchran. Ke středověké studni se lezci jen tak nedostanou a dole je ještě jejich kolega. Vyzkouší tedy možnost vytažení kamaráda protiváhou a také přes kladku do stran.

Akce je úspěšně ukončena, míří nad hloubkou zaklapnuta a lezci sklízí své „nádobíčko“. Za pár chvil vyrazí trénovat záchranu raněných do skal.

Cvičení neušlo pozornosti médií. Jak přibližuje instruktor lezecké skupiny Marek Špaček, každá centrální hasičská stanice v ČR by měla mít lezeckou skupinu. V té žďárské slouží 17 vyškolených mužů spíše mladšího věku.

„Cvičíme celoročně nejméně 104 hodin, abychom byli připraveni na mimořádné události,“ říká instruktor.

Rychlost zásahu se podle jeho slov odvíjí od spousty věcí. Zde byly ideální podmínky, ale když nelze v nějakém složitějším terénu postavit trojnožku, rychle volí ten nevhodnější způsob bezpečné záchran, i např. přes hranu jímk.

Jak Marek Špaček uvádí, situaci na studni zkoušeli v realu úplně poprvé. Na půdě hasičské stanice mají nainstalovaný poklop. Pak stačí jen odstranit

FIGURANT ve studni simuluje dělníka, který se v šachtě přiotrávil plyny. Po laně se za ním spustí lezec s dýchacím přístrojem, muže v bezvědomí upevní do postroje a dá znamení nahoru. Kolegové jej vytáhnou a poskytnou muži první pomoc.

Foto: Lenka Kopčáková.

žebřík a už mohou trénovat.

„Vždy je ale lepší reálná situace a přírodní podmínky k výcviku,“ konstatuje instruktor.

Podle jeho vysvětlení se hasičské týmy na žďárské centrální stanici děl

podle specializace. Lezci patří mezi výjezdové hasiče a v případě potřeby si berou s sebou lezecké vybavení a pomáhají při zásahu.

Jak instruktor říká, práce v partě lezců není věkově omezená, ale záleží na

fyzické zdatnosti, neboť jde o velice náročný a specifický obor.

„Na každé směně bývají dva lezci, aby byli schopni při zásahu něco vymyslet a za spolupráce ostatních hasičů pomoc realizovat. Máme na starosti celý okres Žďár nad Sázavou a v případě potřeby vyjíždíme i na Meziříčsko, Bítešsko či Bystřicko,“ vysvětluje instruktor.

Lezci mají kolem 15 až 20 zásahů za rok. Naposledy vytahovali muže z vodní šachty loni na podzim v Jamách. „Zlomil si nohu v krčku, takže jej bylo potřeba vytáhnout zrovna podobným způsobem, jako jsme viděli dnes při žďárském cvičení,“ přibližuje Marek Špaček.

Je jisté, že zraněný člověk musí trpět velkými bolestmi. Lezci jsou vyškoleni na první předlékařskou pomoc a resuscitaci.

„Samozřejmě spolupracujeme v koordinaci se záchrannou službou, která podá lék na tlumení bolesti či pro uklidnění pacienta,“ říká instruktor.

Na závěr přidává praktickou radu: „Pokud zjistíme, že někdo spadl do studny, jímky nebo do nějakého otvoru, určitě za ním nelezeme, ale okamžitě voláme hasičskou linku 150, rychle vysvětlíme situaci a pomoc necháme na odbornících.“

Peníze ze Sberbank jsou doma

Kraj Vysočina i město Žďár nad Sázavou mají dobrou zprávu. Peníze ze Sberbank jsou konečně doma.

■ Lenka Kopčáková

Kraji Vysočina i městu Žďáru n. S., podobně jako řadě dalších obcí a krajů uvázly před dvěma lety nemalé vklady v české pobočce největší ruské banky Sberbank Rossii.

Důvodem byl fakt, že po vypuknutí války, která začala 24. února 2022 ruským útokem na Ukrajinu, začala mít Sberbank ČR problémy a nebyla schopna plnit své závazky vůči klientům.

Jak k tehdejší situaci na dotaz ŽN vysvětluje vedoucí finančního odboru města Tomáš Vlček, šlo o poměrně složité vztahy.

„Kraj i my jsme měli finanční prostředky u Sberbank CZ, kterou vlastnila rakouská Sberbank - a tu teprve vlastnila ruská Sberbank. Sberbank CZ byla česká banka založená podle pravidel ČR a podléhající regulaci České národní banky (ČNB). De facto spolupráce města a této banky začala, když se ještě jednalo o Volksbank CZ,“ připomíná.

Ruská Sberbank Rossii problémy neměla, měla je česká Sberbank CZ. Ruská Sberbank stále funguje a i přes sankce se jí velmi dobře daří.

Šlo o to, že banka má peníze klientů investované v různých produktech a jenom malou část má v hotovosti na účtech. Pokud se většina klientů rozhodne vybrat svoje vklady, tak žádná banka na světě není schopná je v krátkém čase uspokojit.

„A toto se přesně stalo, byl to učebnicový ‚bank run‘, kdy z politického důvodu klienti začali ve velkém vybírat svoje vklady a v určitém okamžiku banky došla hotovost. Přestali plnit svoje závazky a ČNB začala jednat,“ komentuje Tomáš Vlček.

Koncem dubna 2022 ČNB odebrala Sberbank CZ bankovní licenci, počátkem května soud poslal firmu do likvidace. V srpnu 2022 byl zjištěn úpadek a na majetek prohlášen konkurs. Obcím a krajům, které nestihly včas vybrat své finance, tak peníze na několik let uvázly u ruského bankovního domu.

A nyní avizovaná dobrá zpráva. Hejtman Vysočiny Vítězslav Schrek informuje: „Po dvouletém úsilí, ve kterém jsme jako Kraj Vysočina byli vel-

mi aktivní, nám bylo na účty připsáno 95 % celkové pohledávky z likvidované Sberbank CZ – konkrétně jde o 2,396 miliardy korun.“

Podle hejtmána je dokonce částka díky výplatě části úroků o 27 milionů vyšší, než bylo Kraji Vysočina po napadení Ukrajiny Ruskem v bance zadrženo a nevyplaceno.

„A to i přesto, že jsme o výplatu hned v první den počátku ruské agrese požádali. Peníze jsou nyní rozděleny ke zhodnocování do několika vybraných peněžních ústavů a postupně budou zapojovány do rozpočtu kraje, především na předfinancování projektů hrazených z Evropské unie nebo na velké krajské projekty,“ informuje Vítězslav Schrek.

Mezi nimi bude u nás na Žďársku i modernizace středních škol ve Žďáře n. S., v Novém Městě n. M. či ve Velkém Meziříčí. „Věřím, že radost z úspěšně vyřešené likvidace banky má i řada dalších měst a obcí Vysočiny,“ dodává

hejtman Vítězslav Schrek.

Vedoucí žďárského finančního odboru Tomáš Vlček říká, že město Žďár nad Sázavou podalo 19. 3. 2024 prostřednictvím žďárské pobočky KB žádost o výplatu finančních prostředků ve Sberbank.

„Celková přezkoumaná pohledávka města za Sberbank CZ včetně úroků činí 58.460 tis. Kč. Dne 27. 3. přišlo na účet města 95 % pohledávky, tedy 55.537 tis. Kč,“ vyčísluje Tomáš Vlček.

Podle jeho dalších slov mělo město ve Sberbank uloženy volné prostředky peněžních účelových fondů, z toho asi polovina byl fond Správy finančních prostředků, tedy rezerva města.

„Finanční prostředky jsou v tuto chvíli vráceny do jednotlivých fondů, zhodnocují se ve třech bankách, se kterými dlouhodobě spolupracujeme, a v budoucnu budou čerpány v souladu s účely fondů,“ uzavírá vedoucí městských financí Tomáš Vlček.

Řidič Vysočiny 2024: První z Třebíče, druzí byli Jihlaváci

Trasa 85 kilometrů a devět soutěžních disciplín, takový byl 26. ročník motoristické soutěže Řidič Vysočiny. Jel se v poslední dubnovou sobotu. Akci pořádaly jihlavské listy spolu s policejním Vzdělávacím zařízením Jihlava.

Úskalí trati i úkoly nejlépe z 58 posádek zvládli v kategorii aut Jan Morávek s otcem Milošem z Třebíče. Druzí byli Jihlaváci - manželé Věra a Jaroslav Körberovi, třetí Michael Straka z Brna venkov a Radek Maurer z Třebíče.

V kategorii motorek, která tentokrát nebyla rozdělena na malé a velké motocykly, zvítězil Ondřej Novotný z Jihlavy se svou Jawou 50 Pionýr. -pk-

SPANÍČKO.cz Nákupy **OnaDnes**

13. – 19. 5.

SLEVA 15%

NA MATRACE A POLŠTÁŘE
ZJIŠTĚTE VÍCE:

Buková 7, Jihlava
(vchod z ul. S.K. Neumanna)

+420 777 808 121

ITALSKÉ MATRACE NEJVYŠŠÍ KVALITY

Novinka: biokontejnery až do podzimu

Do 30 dubna probíhal ve Žďáře jar- ní úklid města. Letošní novinkou je zkušební provoz velkoobjemových kontejnerů na bioodpad.

Jak vysvětluje místostarosta Jaroslav Hedvičák (ANO, NEZ) mající odpadovou politiku města v gesci, jde o samostatnou službu v lokalitách s rodinnými domy, kde je předpoklad většího množství odpadu ze zeleně.

Lidé tak budou mít, optimálně dle počasí, až do půlky listopadu možnost odvézt do kontejnerů zelený odpad ze zahrádek. Kontejnery na biologicky rozložitelný odpad mají speciální provzdušňování, čímž je vznik zápachu minimalizován. Zelený odpad ze zahrad je zpracován

v kompostárně města.

„Máme vytipováno deset stanovišť, kontejnerů je pět. Proto se jejich stanoviště vždy v pondělí pravidelně střídají. Rozpis je na webu města,“ informuje místostarosta. Lidé z daných čtvrtí před sezónou obdrželi do schránek leták s mapkou stanovišť, kde se biokontejnery střídají v režimu lichých a sudých týdnů.

Lidé v rodinných domech mohou bioodpad z domácností a zahrádek ukládat v biopopelnicích s obsahem 240 l, které si lze bezplatně vypůjčit od města. Nabídka platí jen pro Žďáráky, kteří zatím tuto možnost nevyužili.

V období od dubna do listopadu se

biopopelnice sváží každý týden, stačí nádobu v daný den brzy ráno vystrčit před branku.

Ve ZR 1, ZR 2, ZR 3, ZR 5, ZR 6 a ZR 8 se biopopelnice sváží v úterý; ve ZR 7 ve středu.

V místních částech se biopopelnice sváží trvale jednou za 14 dní. Na Veselíčku a v Radoníně ve středu sudého týdne; ve Stržanově v úterý sudého týdne. Velké biokontejnery na 1100 l se po území celého města sváží jednou týdně ve středu.

V tabulce na webu města najdeme přehledně i termíny svozů dalších druhů odpadu.

Jak místostarosta připomíná, systém sběru biologicky rozložitelných odpadů z rodinných a postupně i z bytových domů začal ve Žďáře fungovat v roce 2010. Tyto svozy jsou pro Žďáráky zdarma.

Objem vytríděných bioodpadů se tak stále zvyšuje, čímž se snižuje množství komunálního odpadu v popelnicích a kontejnerech. To ve výsledku šetří finanční prostředky nás všech.

Jen pro porovnání: v roce zavedení systému (2010) Žďáraci vytrídili 135 tun bioodpadu a v popelnicích zbylo 4.895 tun zbytkového komunálního odpadu.

Loni (2023) jsme vytrídili 2.253 tun bioodpadu a v popelnicích zbylo 4.317 tun komunálního odpadu.

Podle zkušenosti odpadářů se však v sídlištích občas v biokontejnerech objeví běžný komunální odpad, nebo bioodpad v plastových sáčcích. To kvalitu třídění znehodnocuje, protože pro bioplynovou stanici je takový odpad nevhodný. Máme tedy ještě co vylepšovat. **-lko-**

Volby do Evropského parlamentu

Začátkem června zamíříme k urnám, abychom zvolili české zástupce v Evropském parlamentu (EP).

Volby do EP v roce 2024 vyhlásil v Česku prezident Petr Pavel na pátek 7. a sobotu 8. června 2024, a to v rámci celoevropských voleb.

Nově zvolený EP bude složen ze 720 poslanců, ČR v něm má mít 21 zástupců.

Seznam registrovaných politických stran a hnutí bude zveřejněn 48 dní před volbami na stránkách Českého statistického úřadu a Ministerstva vnitra ČR. Podávají jen jednu volební

kandidátku v rámci jednoho celorepublikového volebního obvodu.

Čeští i unijní voliči v Česku musí být starší 18 let a přihlášení k trvalému nebo dočasnému pobytu v Česku. Prokazovat se budeme platným občanským průkazem nebo cestovním pasem.

Hlasuje se klasicky ve volebních místnostech dle trvalého bydliště, ale můžeme i požádat o voličský průkaz. Ten nám umožní volit v jakémkoli volebním okrsku v rámci ČR. Při evropských volbách v Česku nelze volit ze zahraničí. **-lko-**

Kulturní tipy k sousedům

Výlet do Nového Města na Moravě lze spojit se zážitky.

■ 7. 5. **Otevírání Mlejnu z Víru a Strašidelného podzemí** – tradiční akce s folklorním souborem Groš. Raritou je kopie vodního mlýnku s rozsáhlým figurálním souborem, který postavil kdysi Vincenc Navrátil svým dětem. Nechybí ani náhon s vodníkem a v podzemí strašidla z místních pověstí. Horácké muzeum (16-17)

■ Do 19. 5. **Pernštejské ženy a Evropa** – výstava. Až do Itálie a Španělska se provdaly dívky poslední generace Pernštejnů. Do Čech díky nim putovaly exotické pochutiny a recepty, nejnovější móda či moderní humanistické písmo. Horácké muzeum.

■ Do 9. 6. **Jako houba v srdci Vysočiny** - Houbařské téma v originálním podání minulých i současných malířů. Zámecké podkroví Horácké galerie. **-lko-**

Teleflex

Začněte svou kariéru
v Teleflexu ještě dnes!

MISTR VÝROBY

- dvousměnný provoz
- každoroční navýšení mzdy
- příspěvek na penzjiko
- benefit karta
- vlastní kantýna
- káva zdarma
- firemní akce

Experti na lékařskou techniku,
kterým na lidech záleží

+420 566 510 410
kariera.zdar@teleflex.com
www.praceteleflex.cz

Žďárská cisterciácká krajina získala evropskou prestižní značku

Událost, rovnající se významem přijetí zelenohorského kostela na světový seznam UNESCO. To je nedávné udělení značky Evropské kulturní dědictví žďárské cisterciácké krajiny.

■ Lenka Kopčáková

Dějinná událost v historii Žďaru přišla přesně 30 let od zapsání kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře na seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

Mimořádnost spočívá v získání prestižní značky Evropské kulturní dědictví (European Heritage Label - EHL). Tu Žďaru 11. dubna 2024 udělila Evropská komise v belgických Antverpách.

Žďársko je součástí mezinárodní sítě Cisterciacapes, v níž se nachází 17 cisterciáckých kulturních krajín z pěti evropských zemí. Ty všechny propojuje společné dědictví cisterciáckého řádu.

Tento nadnárodní projekt spojuje 17 cisterciáckých klášterních krajín v Německu, Rakousku, Česku, Polsku a Slovinsku. Žďár nese mezinárodní značku EHL jako teprve čtvrté české město a řadí se po bok Plasů (s Mariánskou Týnicí), Velehradu a Vyššího Brodu. V rámci mezinárodní sítě vznikl systém vzájemně propojených poutních stezek se značkou EHL.

Ve Žďáře nad Sázavou došlo v sobotu 27. 4. ke slavnostnímu otevření centrální linie Cesty cisterciáků. Zdejší stezky byly slavnostně otevřeny za mezinárodní účasti partnerů z dalších zemí.

„Nositelem našeho projektu je město, velmi se angažovala i farnost (Zelená hora) a Zámek Kinských (okolí). Těch pět let to naši lidé velmi dobře a poctivě odpracovali,“ chválí starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM) dlouhodobé úsilí.

Stezky za půl miliónu

Dvě stezky ve žďárské cisterciácké krajiny budou spojit město, klášter a okolní krajinu. První v délce 15 km a druhá 2 km. „Budou vyznačeny v českém, anglickém a německém jazyce, design značení bude respektovat mezinárodní systém v síti cisterciácké krajiny,“ popisuje starosta.

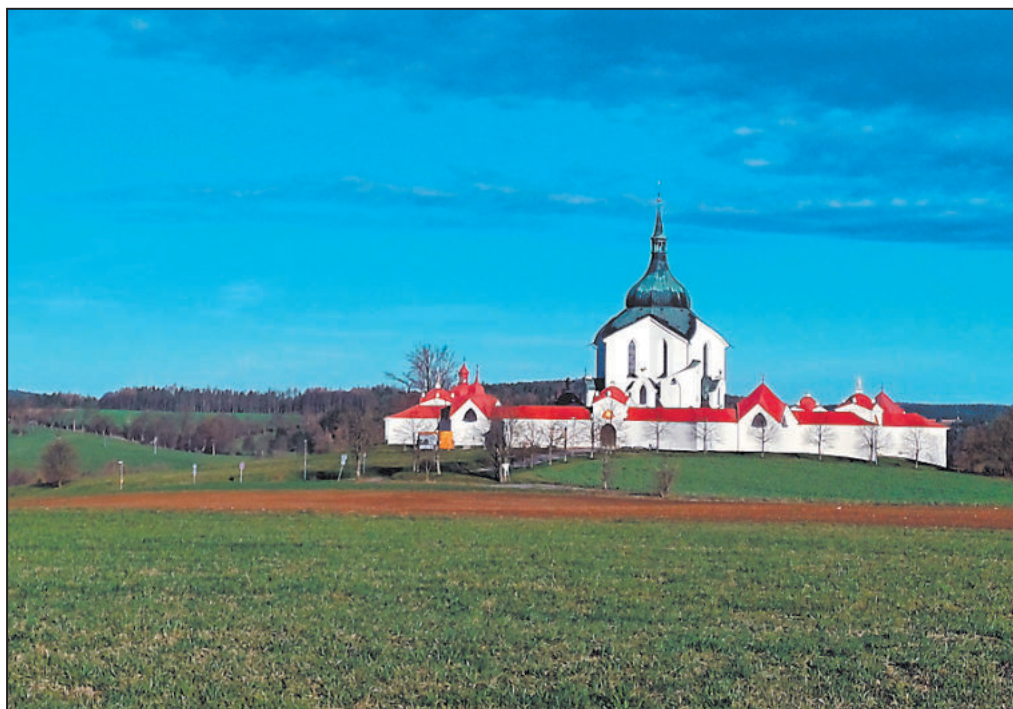
Slavnost 27. 4. proběhla v době tisku ŽN. Dle plánu měla začít v ambitu poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, kde byl představen celý projekt.

Po symbolickém předání pastýřské hole čekala účastníci výprava zdejší cisterciáckou krajinou, při níž měl zaznít výklad k připravovaným stezkám.

Jak dále starosta informuje, vyznačení stezek proběhne v následujících týdnech a měsících.

První cisterciáckí mniši přišli do Žďaru s úmyslem založit zde klášter, v roce 1252 z Pomuku. Na Žďársku jsou s cisterciáky spojené krajinné prvky jako rybníky, hamry, hospodářské dvory, lesy či pole. Stezky ukáží dochovaný ráz a charakter krajiny, jak jej tento řád po staletí formoval.

Takových krajín už je jako šafránu a značku EHL získá jen hrstka projektů.

DOMINANTOU ve zdejší cisterciácké krajiny je nepochybně Zelená hora.

Foto: Lenka Kopčáková

„Získání značky EHL je pro nás takové druhé UNESCO a věřím, že budoucí návštěvníci si odnesou otisk evropských hodnot, které cisterciáci do evropské i zdejší kultury vnesli,“ očekává starosta. Předpokládaná hodnota realizace žďárských cisterciáckých stezek je 500 tisíc korun.

Starou radnici čeká obnova

V souvislosti se získanou značkou EHL se Žďár pustí i do rekonstrukce Staré radnice ze 16. století, kde vznikne nové návštěvnícké centrum. Cílem je představit zdejší „Cestu cisterciáků“ a turisty směřovat za poznáním zdejší kulturní krajiny a staveb.

Jak Martin Mrkos vysvětluje, interiér Staré radnice byl poplatný své době. Zařízení je zhruba z konce 80. let 20. století.

„Nově se z radnice stane skutečně moderní centrum a těžiště města. Způsob rekonstrukce jsme plánovali v úzké spolupráci s památkáři. Interiér dostane moderní prvky, ale zůstane zachována ona materie historicky ceněných částí,“ ujišťuje.

Změn dozná i venkovní fasáda Staré radnice, která bude nově řešena monochromaticky. „Současná podoba totiž neodpovídá barevně a esteticky historickému kontextu,“ poukazuje starosta.

Radnice byla postavena v roce 1580 jako jednopatrová pozdně renesanční budova s jednoduchou štukovou výzdobou a valbovou střechou. V průčelí prvního patra byl v roce 1707 osazen barevný znak města.

Radnice prošla několika přestavbami, naposledy po požáru v roce 1864, při němž vzala za své její

původní věžička s hodinami. Ta již nebyla nikdy obnovena. Radnice tehdy dostala styl romantického historismu.

Předpokládaná hodnota rekonstrukce SR je 33 mil. Kč. Žďár si na ni požádal o dotaci z projektu „Cisterciácká krajina“. Žádá cca 1,3 mil. €.

„To ale neznamená, že získáme celou částku. Současně čekáme na návrh smlouvy a dozvíme se konkrétní objem dotace pro nás“ vysvětluje starosta.

Harmonogram prací:

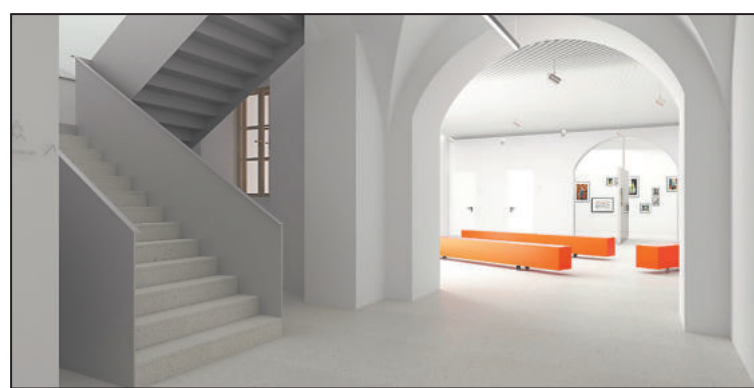
Podle starosty chce město do podzimu vybrat zhotovitele, vlastní rekonstrukce má začít v lednu 2025.

Celá Stará radnice získá bezbariérový přístup, tedy i obřadní síň v prvním patře, kam povede výtah. Při občanských obřadech jako svatby a vítání občánků již nebude problém s dopravou hůře pohyblivých hostů a kočárků.

„V přízemí, kde jsou dnes nešikovně řešené různé úrovně podlah, bude jejich výška sjednocena. Do vchodu radnice povede nájezdová rampa pro handicapované,“ naznačuje starosta.

Současné infocentrum v přízemí zůstane, čeká jej modernizace a dispoziční přeskupení. K němu přibude v mážhausu radnice návštěvnícké centrum pro projekt cisterciácké krajiny a zhruba v dnešní zimní zahradě bude vystavena Kosinkova sbírka, zachycující žďárskou krajinu z pohledu umělce.

„Kde bude po dobu rekonstrukce Staré radnice probíhat oddávání, zatím řešíme,“ uvádí pro úplnost starosta.

VIZUALIZACE přízemí Staré radnice po rekonstrukci: 1) mážhaus; 2) schodiště a cesta ke Kosinkově sbírce.

Zdroj: archiv města

Vysocká „zamrzla“, město rozjíždí projekty staveb mimo plán

Plánovaná rekonstrukce Vysocké ulice v režii tří investorů (město, Krajská správa a údržba silnic Vysočiny a Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko) letos nezačne.

Plánovanou investici města za víc než 100 milionů korun zhatilo odvolání jedné ze stavebních firem k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS).

Podle právní analýzy nedošlo na straně zadavatelů k pochybení, ale čekání na rozhodnutí úřadu pozdrží plánovaný harmonogram o řadu měsíců. Proto již není možné komplikovanou a časově náročnou rekonstrukci stihnout podle plánu.

Firma, která skončila v soutěži dru-

há, rozporuje u ÚOHS výsledky veřejné zakázky na výběr dodavatele, respektive postup zadavatelů při vyhodnocení nabídek.

„Na stavebním trhu je hlad a firmy jsou rády za každou zakázku. Bohužel to ale přináší případy jako tenhle, přitom přípravě se všichni tři zadavatelé věnovali poctivě minimálně rok a půl,“ říká ředitel Krajské správy a údržby silnic Vysočiny Radovan Necid.

Soutěže se účastnilo celkem pět firem. Zadavatelé nevybírali firmu podle ceny, ta hrála roli z 80 %. Dalšími kritérii byly zkušenosti s rekonstrukcí chodníků, kanalizací a mostů i odpovědnost uchazečů k životnímu prostředí. Právě vyhodnocení těchto

kritérii se stěžovateli nelíbí.

„Odvolání rozporuje to, co jsme uznali vítěznou firmě, to znamená jejich zkušenosti a ekologické certifikace. Kde to lze, zákon vyžaduje tzv. odpovědné veřejné zadávání. Při něm se kromě ceny posuzuje také třeba environmentální nebo sociální odpovědnost firem,“ vysvětluje Jan Prokop z odboru strategického rozvoje a investic MěÚ ve Žďáře.

Jak konstatuje starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM), odvolání je právem každého z účastníků, pokud nesouhlasí s výsledky nebo postupem při soutěži. „Podle naší právní analýzy jsme nepochybní,“ dodává.

Město kvůli aktuální situaci pře-

souvá plánované výdaje z Vysocké na jiné projekty, které v letošním rozpočtu původně nebyly.

Mohlo by tak dojít na vybudování chybějícího chodníku v úseku k průmyslové zóně na Novoměstské ulici, k opravě komunikace na Nezvalově ulici a k opravě chodníku podél volejbalového hřiště v ulici Brněnská.

„Rádi bychom se pustili i do Sázavské, tady nás čeká rozšíření stávající silnice s vybudováním podélného parkování i dva přechody pro chodce. Snažíme se urychlit přípravu projektů ze všech sil, ale lhůty pro povolení a výběr zhotovitele neovlivníme,“ doplňuje starosta Mrkos.

-lko-

ZUŠ Open je svátkem umělecky nadaných dětí a jejich učitelů

Blíží se termín již osmého ročníku celostátního festivalu základních uměleckých škol s názvem ZUŠ Open.

Koná se od 23. 5. do 9. 6. po celém Česku, a to v duchu letošního Roku české hudby. Festival vzdá hold nejen Bedřichu Smetanovi, kvůli kterému vznikl, ale i dalším skladatelům, včetně autorské tvorby žáků a pedagogů ZUŠ.

ZUŠ Open se poprvé uskutečnil v roce 2016 jako respekt operní pěvkyně Magdaleny Kožené vzdělavacím zásluhám základních uměleckých škol.

Z původního happeningu ZUŠ se během osmi ročníků ZUŠ Open vyprofiloval čtrnáctidenní celorepublikový profesionální festival, do kterého se pravidelně zapojují výrazné umělecké osobnosti, kulturní instituce i další festivaly.

V Česku máme na 504 ZUŠek, ve kterých studuje víc než čtvrt milionu žáků a o jejich vzdělávání se stará na 13 tisíc pedagogů. Mnohdy aktivních profesionálů ve svém oboru.

Zájem o umělecké vzdělávání v Česku stále roste. Za poslední desetiletí vzrostl počet žáků ZUŠ o 12 %. Vzdělávají se ve čtyřech oborech: v hudebním (65 % žáků), výtvarném (20 % žáků), v tanečním (11 % žáků) a literárně-dramatickém (4 % žáků). Novinkou je multimediální obor a oddělení nových médií.

V roce 2016 také Magdalena Kožená založila nadační fond s cílenou podporou ZUŠek, coby unikátního systému moderního uměleckého vzdělávání. Přispívají systematicky k růstu uměleckých talentů.

Téma ZUŠ chce pěvkyně zviditelnit právě celostátním festivalem ZUŠek ve veřejném prostoru. Pro samotné žáky, ale i milovníky umění je tato akce časem oslav, sdílené radosti a respektu k unikátnímu systému základního uměleckého vzdělávání.

Školy během festivalu představují to nejlepší ze své tvorby napříč obory a žánry.

A tak i letos již poosmé ožijí stovky míst po celém Česku koncerty, divadelními a tanečními představeními či výstavami, vše je zdarma.

Žďáráci ve Valdštejnské zahradě

Na celorepublikové slavnosti ZUŠ Open v pražské Valdštejnské zahradě zatančí 8. června také tanečnice ze žďárské ZUŠ F. Drdly.

Jak přibližuje jejich učitelka Hana Ludvíková, předvedou dva tance. Šest dívek ve věku 13 a 14 let předvede tanec s názvem Nahlas, na píseň C.

TITANIUM. Tanec, s nímž žďárské tanečnice jedou 8. 6. na slavnost ZUŠ Open do pražské Valdštejnské zahrady. Snímek je z pololetního koncertu tanečního oboru. Foto: Petr Jagoš

Caballo. Skupina starších 16letých dívek zatančí tanec Titanium na hudbu The Piano Guys.

„Píseň Titanium je o vnitřní síle, o síle znovu vstát a bojovat, i když jsme srazeni k zemi, o síle, kterou máme všichni v sobě a podpora druhých nám ji násobí... tuto píseň si vybraly dívky z nejstaršího ročníku jako hudební předlohu pro svůj tanec, tanec Nahlas mladších dívek je o odvaze vyslovit nahlas to, co cítíme,“ vysvětluje kantorka.

Ve stejný den v Praze vystoupí i žáci literárně-dramatického oboru ZUŠ, který vede učitelka Jana Miřková.

Jak informuje, literárně-dramatický obor bude školu reprezentovat se sólovými uměleckými přednesy a jedním dramatickým výstupem.

„Zazní texty Jana Skácela, Karla Jaromíra Erbena, Zdeňky Bezděkové a Tomáše Pěkného v podání Zoe Sýkorové, Šarloty Novotné, Emy Svobodové, Julie Kuncové a Elly Šustrové pod uměleckým vedením MgA. Jany Miřkové,“ upřesňuje.

Festivalové tipy:

■ Tradiční festivalová ouvertura (předprogram) se uskuteční již 12. 5. při zahájení MHF Pražské jaro na Kampě.

■ Slavnostní benefiční koncert Magdaleny Kožené a žáků ZUŠ zazní 28. 5. v kostele sv. Mikuláše v Praze, v přímém přenosu ČT.

■ Festival vyvrcholí v sobotu 8. 6. celodenní slavností ve Valdštejnské zahradě, kde vystoupí přes 1000 účinkujících ze všech krajů republiky. Žďáráci budou u toho.

ZUŠ Open ve Žďáře:

■ 29. 5. „Tančím, tančíš, tančíme...“ - koncert tanečního oboru, Městské divadlo (17 hodin)

■ 30. 5. Závěrečný koncert ZUŠ k Roku české hudby, Městské divadlo (18 hod.)

■ 2. 6. Koncert orchestru ZUŠ, doprovází pěvecký sbor FONS a Z. Mrkvička s kapelou. Sál ZUŠ (16 hod.)

-lko-

Žďár staví na terénních službách

Město Žďár nad Sázavou reaguje na výzvu sociálního odboru Kraje Vysočina, na rozšíření a propojení poskytovaných terénních pečovatelských služeb.

Záměr je takový, aby po celé Vysočině nezůstalo jediné nepokryté místo. Myšleno tím obec nebo město.

Místostarosta pro sociální oblast a zdravotnictví Rostislav Dvořák (KDU-ČSL) vysvětluje, že nositeli této služby v kraji budou obce s rozšířenou působností (ORP), jako je Žďár n. S.

„V nejbližší době svolám všechny naše spolupracující poskytovatele sociálních služeb, abychom se domluvili, kde tato služba chybí a kam je potřeba službu ještě rozšířit. V obcích na Žďársku máme stále dost potřebných, kteří jsou odkázáni vyloženě na péči rodiny nebo příbuzných,“ říká.

Již loni tuto pilotní výzvu uchopil město Velké Meziříčí a Žďár má vážný zájem být dalším v pořadí.

Mělo by to probíhat tak, že obce se budou na této službě finančně spolupodílet.

„Nepsaným limitem jsou tři návště-

vy pečovatelek u klienta za den. Pokud by se jednalo o více návštěv v průběhu dne, je to signál k úvaze rodiny o umístění klienta do pobytového zařízení,“ vysvětluje místostarosta. Žďár chce usilovat o nabídku této možnosti umístění do pobytové služby. Zdejší radnice už v tomto směru jedná se soukromým investorem a poskytovatelem pobytových služeb o záměru výstavby nového domova seniorů.

Od loňského léta ve Žďáře funguje nová sociální služba s názvem Vaše sociální služby (dříve Včelka). Podle Rostislava Dvořáka je velkým pomocníkem příspěvkové organizace města. Doplnuje a rozšiřuje svou nabídkou služeb i sociální služby ostatních neziskových organizací a poskytovatelů terénních sociálních služeb působících v regionu.

Místostarosta si novou spolupráci chválí. „Nám často v sociálních službách chybí kapacity a nová terénní služba umí poskytovat kvalitní péči přímo v domovech našich potřebných. S pomocí terénních pečovatelek tito lidé mohou žít doma i se svými zdravotními komplikacemi,“ říká.

Organizace Vaše sociální služby působí od roku 2010 v osmi krajích ČR. Na Vysočinu se dostala v roce 2018 a přímo do Žďáru v srpnu 2023.

„Aktuálně poskytujeme tři základní sociální služby: pečovatelskou službu, osobní asistenci a sociálně aktivizační službu,“ přibližuje sociální pracovnice pro Žďár Alžběta Kavalírová. Organizace může lidem pomoci získat od státu příspěvek na péči. První dvě služby jsou za úhradu a třetí zdarma.

Pečovatelská služba s osobní asistencí i sociálně aktivizační služba je určena seniorům, osobám s chronickým onemocněním i s tělesným, mentálním či kombinovaným postižením.

„V pečovatelské službě a osobní asistenci se zaměřujeme hlavně na péči o klienta. Můžeme také např. u lidí trpících demencí s nimi procvičovat kognitivní funkce,“ říká Alžběta Kavalírová.

Pečovatelky se podle jejich slov přizpůsobí tempu klienta. „Takže my nepřicházíme a neodcházíme jako víchřice, ale chceme, aby se klienti cítili

komfortně,“ dodává.

Někdy prý klienti požadují i zdravotní péči, ale přesahy do zdravotnictví organizace nedělá. „Můžeme např. jen připomenout, ať si klient vezme lék a dohlédnout na to. Nepodáváme ani injekce, ale doporučíme kontakty na zdravotní péči, kterou pomůžeme zařídit,“ vysvětluje. Se zdravotními sestrami ze spolupracující organizace se pak pečovatelské služby mohou míjet a nebo si vzájemně pomoci v obstarání klienta, aby byl v čistotě a pořádku.

Organizace Vaše sociální služby má momentálně na Žďársku 17 klientů, z toho sedm přímo ve Žďáře. Za ostatními míří do vesnic, kam žádné sociální služby nedojíždí. Dojezdová vzdálenost v rámci ORP Žďár je do 20 km, a pokud v místě neexistuje jiná služba, jsou schopni zajet i o pár km dál. Cestovné je v režii.

„Umíme víkendy, svátky i noční. Pečovatelskou službu poskytujeme od ranních šesti hodin do večerních 22 hodin, sedm dní v týdnu. Osobní asistenci poskytujeme neomezeně a aktivizační službu od 8 do 16 hodin,“ upřesňuje Alžběta Kavalírová. **-lko-**

Namísto moderního domova stojí torzo

Bylo to slibované moderní Senior-Centrum se 120 lůžky pro seniory a klienty trpící Alzheimerovou chorobou či jiným typem demence.

V jeho vybavení mělo být fitness centrum, masážní vana, služby jako kadeřnictví či pedikúra, ale také kaple a terapeutická zahrada.

Lůžka tohoto sociálního pobytového zařízení měla být zahrnuta do krajské dotační sítě a zazněl příslib práce pro až 80 lidí.

Žďár byl plný očekávání, neboť právě lůžek pro lidi vyžadující zvláštní péči pociťuje velký nedostatek.

Francouzská společnost Senecura se představila jako zkušený poskytovatel pobytových sociálních služeb v různých zemích Evropy. Jen v ČR provozuje na 17 podobných domovů se zvláštním režimem pro lidi nemocné Alzheimerovou chorobou a jinou formou demence. Na Vysočině provozuje nové domovy v Telči, Humpolci a Chotěboři. Ale Žďár, který měl mít 18. domov, má od začátku smůlu.

Jak připomíná místostarosta pro sociální oblast Rostislav Dvořák (KDU-ČSL), v naději na přemístění domova seniorů z objektu hotelu Fit vyšla radnice společnosti maximálně vstřícně.

Senecura je nyní jediným vlastníkem městského pozemku i krajského objektu bývalého učiliště v zadní části Komenského ulice.

Společnost slibovala otevření domova v dubnu 2022, ale její partnerská stavební společnost se ocitla v insolvenční. Senecura tak měla na začátku letošního roku vypsát další soutěž na dodavatele stavby.

Na staveništi, které již v začátku zaznamenalo problémy se statikou původní budovy včleněné do celkového areálu, se již několik let nic neděje a bezpečnostně nezajištěné

KRÁSNOU projekt, rozsáhlé objekty. Škoda, že chátrají nedokončené.

Foto: Lenka Kopčáková

staveniště chátrá.

Radnici nezbývalo, než dojednat další prodloužení nájmu Seniorpenzionu v hotelu FIT v Horní ulici, kde žije 40 klientů vyžadujících nepřetržitou péči. Nájemní smlouva ve FITu byla nejdříve prodloužena do konce roku 2024 s tím, že společnost Senecura uhradí veškeré náklady s prodloužením spojené. Nakonec ji město raději prodloužilo samo až do konce roku 2029.

Nyní radnice urychleně hledá řešení. Aktuálně eviduje dalších 150 žádostí na umístění. Řešením může být i domov důchodců s úplně jiným dodavatelem a provozovatelem.

Staveniště Senecura v Komenského ulici se zatím mění v torzo.

„Ve spolupráci s Městskou policií jsme pořídili fotodokumentaci, kdy dokladujeme, že stavba není dobře zajištěná a

vstupují sem a hrají si tu děti, mohly by někde spadnout a zranit se, objekt by mohli osídlit i lidé bez domova,“ obává se místostarosta.

Připomíná, že Senecura coby soukromý vlastník má zákonnou povinnost zajistit objekt stavby proti vstupu cizích osob.

„Naše připomínka je možná bezzuba, ale fotodokumentaci s upozorněním jsme poslali i na Kraj Vysočina, aby se stavem nebezpečné stavby seznámili Antona Kellnera, ředitele rakouské centrály Senecura ve Vídni,“ uvádí Rostislav Dvořák.

Podle jeho slov radnice nemá možnost jak zjistit, co dále Senecura s objektem zamýšlí, neboť ta podepsala smlouvu s Krajem Vysočina a je jediným vlastníkem pozemku včetně torza stavby.

„Aktuálně o nich nemáme vůbec žád-

né informace – odmlčeli se. Zástupkyně, která spol. Senecura zastupuje na území našeho kraje, nekomunikuje. Něco se tam stále děje, nejspíš přetrvávají jejich interní problémy,“ odhaduje místostarosta.

Proto asi před týdnem jednal na sociálním odboru kraje, aby město Žďár mohlo disponovat potvrzenými 120 lůžky zařazenými do krajské sociální sítě, v souvislosti s aktuálním záměrem.

Město již jedná s novým investorem, který by postavil úplně nový domov pro seniory na jiném místě a byl by pak poskytovatelem stejné služby, kterou nabízela Senecura. „Nyní se připravuje pozemek a jednáme. Vhodné plochy již má město v hledáčku,“ uzavírá pro tuto chvíli místostarosta Rostislav Dvořák. **-lko-**

Oldskauti zamíří do Žďáru na jamboree

Oldskauti z Vysočiny se ve dnech 10 až 12. května sejdou na krajském jamboree ve Žďáru nad Sázavou. Cílem prvního jarního setkání je prohloubit vzájemné kontakty vysočinských klubů.

„Hledáme formy, jak zintenzivnit komunikace a styky jednotlivců i klubů na úrovni našeho regionu,“ říká krajský legát Kmene dospělých Vladimír Slovák, se skautskou přezdívkou Jehlička.

Třileté období mezi dvěma krajskými sněmy si proto oldskauti zpřesťují ve svém kalendáři řadou zajímavých akcí, jako je třeba novoroční výstup na Melechov v Posázaví, jarní výpravy údolím Doubravky, putování do

kolébky českého skautingu u Orlovské myslivny, či míří na vzdělávací seminář do Chotěboře.

„Vloni na jaře jsme poprvé svolali činovníky i další zájemce na programovou schůzku. Potěšilo nás, kolik různorodých podnětů zaznělo v naší

žďárské vodácké základně přímo od zástupců vysočinských klubů,“ ohlíží se Jehlička.

„Program Jamboree se snažíme připravit tak, aby si v něm našli něco sobě blízkého a přitažlivého všichni účastníci,“ navazuje krajánka Eliška Pavlíková zvaná Hini, která má s organizováním akcí pro oldskauty bohaté zkušenosti.

„Oldskautské jamboree na Vysočině není určeno jen pro zájemce z našeho kraje a uvítáme i oldskauty z dalších míst republiky,“ zve do svého města Vladimír Slovák.

Blízké jamboree ve Žďáru bude takovým „předskokanem“ 7. Národního oldskautského jamboree v Bělči nad Orlicí u Hradce Králové, kde se uskuteční od 7. do 9. 6. 2024.

ZAKLADATEL světového skautingu, lord Robert Baden-Powell

Foto: Wikipedia

Ukázka programu:

A na co se mohou oldskauti ve Žďáře těšit? Vybíráme pár tipů.

Začíná se již v pátek 10. 5. společenským večerem, kdy se kluby vzájemně poznají. Pak se mohou zájemci vydat na pozorování noční oblohy s odborným komentářem.

Hlavním dnem jamboree je sobota 11. 5., která bude napěchována skautskými pořady a aktivitami, a to až do večerky v pozdních hodinách.

Zlákat může třeba přednáška o historii našeho města (10.15 – 11) workshop pro papír, kůži a kámen (11–12).

Táhákem bude jistě exhibiční vystoupení mistra světa v práci s honáckým bičem (13–14) a oldskauty čeká i výlet na Zelenou horu s komentovanou prohlídkou (14–17) či přednáška o historii skautingu na Horácku (17.45–18).

Při společenském večeru zahraje folková skupina Ty a My, nakonec si všichni zazpívají (20–22.30). I v sobotní večer se lze do večerky účastnit pozorování noční oblohy.

Neděle 12. 5. se bude ubírat v duchu slavnostního zakončení. Oldskauty čeká Gillwelský kruh s písní Tak dávno již (8–8.45), také jedno překvapení (9–9.15). Před odjezdem účastníků proběhne Mše sv. (9.30–10.30 hodin). -lko-

Co znamená „jamboree“

Název „jamboree“ vymyslel lord Robert Baden-Powell. Údajně je to složení z svahilského přátelského pozdravu jambo a slova corroboree, pocházejícího z domorodých australských jazyků, které znamená „slavnostní setkání“.

Jak dále uvádí Wikipedie, zajímavostí pro nás bylo třetí světové skautské jamboree, které se konalo v roce 1929 v Anglii.

Krom 54 českých skautů a skautek dorazil i československý vyslanec v Londýně Jan Masaryk. Při setkání s Robertem Baden-Powellem mu předal nejvyšší státní vyznamenání — Československý ráj Bílého lva. Toto ocenění je dodnes vystaveno ve vstupní hale Baden-Powell House v Londýně. -lko-

Základní umělecká škola Františka Drdly, Žďár nad Sázavou

Přijímání nových žáků pro školní rok 2024/2025

14. května 2024
3. června 2024
16.00–17.30

ZUŠ Františka Drdly, příspěvková organizace
Doležalovo náměstí 4, 591 01 Žďár nad Sázavou
tel.: 566 625 345
www.zuszdard.cz

Hudební obor od 6 let

- Pojď se stát hudebníkem!
- Ukážeme ti, jak hudbu poslouchat a jak ji rozumět.
- Zpíváte rádi?
- U nás si zazpíváte sami nebo s kamarády ve sboru.
- Chceš umět zahrát na hudební nástroj?
- Naučíme tě hrát sólově, zapojíš se i do společného muzicírování.

Výtvarný obor od 5 let

- Je ti příjemná vůně barev?
- Baví tě tvarovat materiály?
- Líbí se ti zvuk tužky po papíru?
- Máš zájem vyzkoušet si animaci?
- Chceš jít na výtvarnou školu?
- Přijď do výtvarky!

Taneční obor od 5 let

- Skačeme.
- Točíme se.
- Proplétáme se.
- Radujeme se z pohybu.
- Představujeme si, čím můžeme být.
- A u toho všeho posloucháme hudbu.

Literárně-dramatický obor od 5 let

- S námi ožije tvá fantazie naplno.
- Objevíš své silné stránky.
- Naučíš se zvládat trému a vystupovat beze strachu.
- Užiješ si radost z týmové spolupráce a tvorby.
- Poznáš svět knih, příběhů a divadla.
- Budeš sám sebou a inspirací pro ostatní.

Základní škola Žďár nad Sázavou Švermova 4

50 let

Rádi bychom se s Vámi setkali a zavzpomínali.

- 22.4.-30.6.2024
Výstava o nás v Městském divadle
- **SLAVNOSTNÍ AKADEMIE K 50. VÝROČÍ ZALOŽENÍ ŠKOLY SE KONÁ**
V ÚTERÝ 7. KVĚTNA 2024
V 16,00 HODIN
VE VELKÉM SÁLE
DOMU KULTURY

Místo osobních pozvánek přijměte toto naše upřímné a velké pozvání.

Těšíme se na Vás !!!

Žďár nad Sázavou

www.4zszdar.cz

Žďárská novinka: přemístování vzrostlých stromů vzdušným rýčem

Žďár nad Sázavou je mezi pěticí českých měst, která začala využívat novou technologii přesazování vzrostlejších stromů. Nazývá se vzdušný rýč a v případě zemních prací či staveb dokáže překážející strom zachránit. Dříve musel k zemi.

Nová technologie postupně odstraňuje zeminu z kořenů stromu odfoukáním. Vzduchem se hlína rozmělní a odpadne. Odfovkává se jen nutná část kořenového balu, zbytek zůstává.

Díky tomu se podaří strom velmi citlivě vyjmout bez poškození jemných kořínků a vlásečnic, takže má velkou naději se znovu uchytit jinde.

Jak k nové technologii přesazování městských stromů vysvětluje starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM), Žďár se dlouhodobě profiluje jako zelené město, environmentálně laděné.

„Máme zde téměř 9000 stromů, které byly mnohdy historicky nekonceptně vysázeny na technické síti. Dnes jsou stromy vzrostlé a síť mohou ohrožovat svým kořenovým systémem,“ přibližuje starosta.

V případě rekonstrukcí a obnovy doposud takový strom přišel vniveč, byť byl jinak zdravý a perspektivní.

„Aby nedocházelo k automatickému kácení stromů jen proto, že potřebujeme opravit potrubí, tak tímto způsobem lze strom zachránit. Přesadí se do připravené jámy, zemina se opět zafouká vzdušným rýčem,“ popisuje starosta.

Přesazení většího stromu zabere 10–12 hodin. Na novém místě dostane strom šanci na uchycení, nechybí pravidelná závlivka. Agrotechnické lhůty pro pře-

VZDUŠNÝ rýč je nová technologie přesazování stromů. Na snímku jirovec před poliklinikou s již obnaženými kořeny. Nyní roste v parku na Libušíně. Foto: archiv města Žďár n. S.

sazování stromů jsou jaro a podzim.

Letos na jaře město nechalo odbornou firmou přesadit pět stromů z lokalit před poliklinikou, z Vodojemu a Klafaru. Tři jírovce maďaly, lípa

malolistá a jírovec pletový nyní rostou v dětském areálu na Libušíně.

„Přesazení pěti stromů stálo 55 tisíc Kč bez DPH. Kdybychom je pokáceli a vysazovali stromy nové, bylo by to dražší. Jeden vzrostlý strom stojí 20 až 30 tisíc. Takže i z ekonomického hlediska je tato technologie lepší,“ obhajuje starosta.

Radnice chce technologii vzdušného rýče zapojovat stále častěji tam,

kde to bude dávat smysl. Tedy v případě zdravých perspektivních stromů.

„Samozřejmě to lze jen u mladších stromů. Kaštan před poliklinikou měl obvod kmene 70 cm. Čas ukáže, jak je tato nová technologie účinná. Může se stát, že se strom nechytne, ale je to lepší cesta než jej automaticky pokácat,“ uzavírá Martin Mrkos. -lko-

EDoklady: Nová éra prokazování totožnosti je tu

Od roku 2024 se můžeme prokazovat občanským průkazem v mobilní aplikaci. Testovací fáze na přijímání eDokladů spustila 20. ledna a účastní se jí ústřední správní úřady. Tedy všechna ministerstva a další orgány.

V lednu se zkušebně připojil i žďárský městský úřad.

„Zatím je v našich podmínkách dostupný pouze občanský průkaz. Občan k tomu potřebuje chytrý telefon s podporou bluetooth a fotoaparátu a musí mít zřízenou identitu občana,“ vysvětluje na úvod žďárský místostarosta Rostislav Dvořák (KDU-ČSL)

Připojení na internet je potřeba při registraci, aktualizaci údajů a prokazování ověřovateli na přepážce. Toto prokazování s mobilní aplikací bude probíhat také offline.

„Většina zaměstnanců, kteří přijdou do styku s klienty, mají k dispozici webové čtečky, zavádíme i mobilní čtečky. Pro prokazování v terénu nás čeká ještě zprovoznit asi 12 mobilních telefonů,“ říká místostarosta.

Podle jeho slov klienti zatím eDoklady využívají v jednotkách případů. „V testovací fázi se snažíme jim vycházet vstříc. V tuto chvíli již 12 odborů města může používat tuto aplikaci a čtečkou je vybaveno 36 a mobilními telefony 13

úředníků,“ informuje.

Od 1. července se k systému přidají další státní orgány, např. obě komory Parlamentu, policie, soudy či finanční úřady, úřady práce, kraje a obce s rozšířenou působností.

Od 1. ledna 2025 se připojí i ostatní orgány veřejné moci i soukromé osoby, jimž právní předpis stanovuje ověřit něčí totožnost nebo jiný osobní údaj. Třeba pošta, okrskové volební komise, školy, zdravotní pojišťovny, banky, notáři, ale i obce I. a II. stupně a jejich obecní policie. Více se dočteme na: <https://edoklady.gov.cz>.

Příznivci papírových občank, pasů ap. mohou stále nad eDoklady váhat. To s ohledem na osobní údaje. Mobil se může rozbit, či nám být zcizen.

Na to starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM) vysvětluje, že při ztrátě jsme chráněni heslem či otiskem prstu. Ale pokud nám např. mobil upadne a rozbije se, pak si nejspíš budeme muset koupit nový. Do stažené aplikace eDoklady se pak znovu přihlásíme.

„Od 1. července nastane povinnost jen státním organizacím umět eDoklady přijmout. Stále bude platný dosavadní způsob prokazování papírovými doklady, eDoklady jsou na dobrovolné bázi,“ dodává starosta. -lko-

Městem se rozjíždí sdílená kola pro rychlé přesuny

První květnový čtvrtek odstartoval ve Žďáře městský projekt s názvem Sdílená kola.

Zatímco u nás jsou společná „přibližovačla“ novinkou, v desítkách českých měst již fungují pár let.

V letošním roce „0“ mohou Žďáráci i turisté cestovat po městě na celkem 60 kolech až do poloviny prosince.

Díky výsledku soutěže na provozovatele vyjde radnici první rok provozu sdílených kol na něco málo přes 1 milion korun. „Tím, že se o zakázku ucházely dvě společnosti, podařilo se cenu ponížít z původně předložených 1,5 mil. Kč,“ informuje starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM).

Zakázku vyhrála česká společnost Rekola, která začne ve Žďáře provozovat a servisovat 50 klasických kol a 10 elektrokol.

„Zatím začínáme rozvrhem na 30 stanovišť po městě, jejich počet a rozmístění se může ještě ladit. Analýza sleduje pohyb obyvatel či hustotu osídlení po celém městě, včetně okrajových částí,“ vysvětluje starosta.

Člověk tak na jednom stanovišti nasedne na kolo a po dojetí do cíle jej odloží v tamním nejbližším stanovišti. Uživatelé budou mít denně 30 minut jízdy zdarma, bonus bude rozdělen na 2 x 15 minut, aby to bylo uživatelsky přívětivější.

„Po první sezóně bude pilotní rok „0“ vyhodnocen a když se o službu potvrdí poptávka jako v jiných městech Vysočiny, tak bychom v dalších letech pokračovali,“ říká starosta.

Radnice chce podle jeho slov podpořit nemotorové alternativy dopravy. „Jak již jsme prezentovali dříve, některé chodníky měníme na sdílené stezky pro chodce a cyklisty, cyklostezky budou po Žďáře přibývat,“ připomíná Martin Mrkos.

Se sdílenými koly na Vysočině, ovšem od jiné značky, začala v roce 2022 Jihlava, o rok později se přidala města Třebíč a Pelhřimov.

Žďár je tak čtvrtým vysočinským městem, které nabídne lidem nemotorovou alternativu rychlých přesunů po městě. -lko-

Posilte svůj internet s 5G tarifem za 295 Kč

- + Cena včetně antény
- + Bez závazku
- + Ajták na příjmu

Akce platí pro nové zákazníky při objednávce do 30. 6. 2024.

Nordic telecom

800 80 70 60
nordictelecom.cz

Žďárský Klub kardiaků

Sportovní aktivity:

Každé pondělí od 9 hod. **Cvičení v tělocvičně a relaxačním sále Active Clubu**

Každé úterý, středu a pátek od 11 hod. **Cvičení a plavání v bazénu** (skupiny A, B, C)

Každé úterý (14 - 16 hod.) **Cvičení na židlích a cvičení paměti** (pro členy klubu DIA)

Přehled akcí:

■ 14. 5. **Informační schůzka se členy:** známky na rok 2024, plán letních akcí a přihlášky, úhrada za zájezd do lázní Mosonmagyóvár (19.9.). Klub seniorů 2. patro, dveře č. 212 (9-10 hod.)

■ 16. 5. **Praha - Letiště Václava Havla.** Sraz v hale ČD 6.15 hod.,

odjezd 6,28 hod., vedoucí Ing. Stočková

■ 23. 5. **Rybí restaurace Havlíčkův Brod.** Sraz v hale ČD 9.15 hod., odjezd 9.28 hod., vedoucí J. Mazáč

■ 29. 5. **Bowling Ingot** – sportovně zábavně odpoledne od 14 hod., vedoucí M. Hrdinová

■ 30. 5. **Praha - Letiště Václava Havla.** Sraz účastníků v hale ČD 6.15 hod., odjezd 6.28 hod., vedoucí D. Krejčí

■ 30. 5. **Čaj o páte** - společenské odpoledne v knihovně s jarním tématem „Otvírání studánek“. Folklorní soubor Kamínek. Dále živá hudba, zpěv i tanec. Vítání jsou všichni. Od 17 hod.

Více o akcích a ohlédnutí na adrese: www.civilky.cz/zo-zdar.

Disciplinovanost řidičů je již mnohem lepší

Některá města Vysočiny řeší problém, že řidiči nevhodně parkují před vchody do obytných domů, nebo zastaví na hydrantech a hasiči a záchranáři pak mají problém dostat se do domu či zaktivizovat zařízení, což může stát cenné minuty při záchrane života a majetku.

Jaké má v tomto ohledu zkušenosti město Žďár nad Sázavou, přibližuje vedoucí Městské policie Martin Kunc.

„U nás hydranty nebo jiné uzávěry vody bývají většinou umístěny mimo komunikaci, hlavně v chodnících nebo v místech, kde se neparkuje. Problémovým místem je uzávěr vody přímo v komunikaci na Havlíčkově náměstí. Kvůli lepšímu přístupu k němu se zde dokonce posunulo dopravní značení,“ uvádí.

Vedoucí Kunc připouští, že MP řeší průběžně případy, kdy auta parkují nevhodně před vjezdy či vstupy do domů. „Je to např. v zadní části ulice Palachova, kde je odbočka k CHKO. Situace se částečně řešila výstavbou několika parkovišť a na náš popud zde vznikla změna dopravního značení. Po celé pravé straně byly umístěny značky zákazu stání,“ popisuje Martin Kunc.

Dnes je podle jeho slov toto kritické místo vyřešeno. Po týdnu intenzivního dohledu strážníků se tu řidiči naučili krátce zastavit u vchodu jen pro vyložení nákupu či naložení osob, pak hned odjíždí.

„Problémy s příjezdem hasičů máme i v jiných lokalitách, zejména ve Žďáru 3, který není stavebně uzpůsoben na provoz velkých vozidel. Zatím se nám ale nestalo, že by hasiči nemohli někam zajet. V některých případech musí občas nevhodně zaparkované vozidlo i odstranit,“ poukazuje vedoucí Kunc.

Snahou města a žďárských doprav-

ních odborníků je proto zjednosměrnování vhodných ulic. Příkladem je podle Martina Kunce ulice Studentská ve vnitrobloku za obchodem, kde býval donedávna dopravní chaos.

„Formou tří jednosměrek se nám podařilo vozidla dopravně uzpůsobit tak, aby byly zachovány průjezdové šířky 3,5 metru,“ přibližuje. Řidiči zde již odstavují vozy pouze po jedné straně.

„Poslední případ, kdy jsme museli zasahovat a bylo zjištěno až 70 přestupků, byl v ulici Komenského, při Dni otevřených dveří v jedné ze základních škol. Naše hlídka zde strávila celé dopoledne,“ ohlíží se vedoucí MP.

Ulice Komenského, zejména její zadní část u oválu, je velmi zatížena parkováním v denní době. Policisté zde očekávají zlepšení v momentě, kdy tu budou zavedena dopravní opatření v rámci řešení místních školních ulic.

„Naše hlídky se dopravní problematice věnují intenzivně a několikaměsíční činností se podařilo vymýtít např. problém krizového místa, kterým bývala ulice Wolkerova,“ připomíná Martin Kunc.

Zde byli řidiči zvyklí parkovat na chodníku, ale to bylo velmi nebezpečné pro děti, které při své cestě do školy mezi vozidly vstupovaly do komunikace.

„S městským dopravním inženýrem Lubošem Koubkem máme nachystané zjednosměrnění dalších ulic Haškova a Chelčického. Ale čekáme, až bude v lokalitě dobudována kruhová křižovatka,“ informuje na závěr vedoucí Městské policie ve Žďáru.

Stavba křižovatky má začít 2. května v rámci krajské stavby přeložky silnice I/37 mezi ulicemi Jihlavská a Brněnská. -lko-

Kováři na Šlakhamru

Za kováři na Šlakhamru se jmenuje v sobotu 4. května interaktivní zahájení turistické sezóny v bývalém Brdčkově mlýně v Hamrech nad Sázavou. Mezi turisty je znám jako Šlakhamr.

Právě zde se sejdou kováři z různých míst Česka a od 10 do 17 hodin budou návštěvníkům předvádět své řemeslo.

Příležitostně bude zprovozněn velký, vodou poháněný buchar, který v jeho plné síle uslyšíme na dálku. V mobilních výhních a na kovaččinách si budou moci zájemci vyzkoušet, jak náročné je ukovat i zcela obyčejný hřebík. -lko-

WWW.ELEKTROKOLA.CZ

VELKÝ VÝBĚR
SUPER CENY

prodej - servis - půjčovna - test centrum

722 301 302

Petrovice 71 Nové Město na Moravě

Dlouholetý zastupitel města jubluje, léta radil s úsporami energií

Za své zásluhy na poli rozvoje energetické oblasti Žďárská obdržel v roce 2022 nejvyšší ocenění Hospodářské komory ČR - Zlatou Merkurovu medaili. Letos v dubnu Jaroslav Miklík oslavil osmdesátiny.

■ Lenka Kopčáková

Po celých 27 let v porevolučním životě Žďáru nad Sázavou byl Jaroslav Miklík zastupitelem města za KSČM. V letech 1990 až 2017 tak zažil řadu událostí, které dále nasměrovaly vývoj našeho města, ale i státu.

Rodák z Hané a průmyslovák se zaměřením na elektro vojančil v Havlíčkově Brodě, na Vysočině zakoreněn a založil rodinu. Ve Žďáru nad Sázavou žil od roku 1969, před sedmi lety se přestěhoval do sousedních Hamrů nad Sázavou.

V roli zastupitele a přechodně i člena městské rady Jaroslav Miklík zažil řadu událostí, např. přijetí kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře do UNESCO (16. 12. 1994). Také dnes občas zpochybňovanou privatizací městského bytového fondu, v jejíž čtyřech vlnách město v letech 1996 až 2008 rozprodalo zhruba tři čtvrtiny z celkem 3000 bytů. Stejně jako zahájení výstavby nového sídliště Klafar, poslední volné žďárské lokality pro bydlení.

V porevolučním období byl svědkem budování průmyslové zóny města, ve snaze radnice o přitažení zahraničních investorů. Až později se ukázalo, že někteří hledají jen levnou pracovní sílu pro své montovny.

Zažil i zrod příspěvkových organizací města, které město v porevoluční době vytvořilo z tehdy velmi moderních zařízení typu zdravotnického střediska z roku 1985, Domu kultury z roku 1988 a dalších. Ale podědilo i objekty s velkými nároky na brzkou rekonstrukci, třeba Tálský mlýn, hotelový dům Morava, městské divadlo, ap.

Bohužel, o pouti v roce 1995 zastupitel zažil i rasovou vraždu Roma, do té doby ve Žďáře nevídanou. Jaroslav Miklík se také angažoval v porevolučním navazování partnerských vztahů Žďáru se zahraničními městy (1999 - Flobecq, Belgie; 2001 Schmölln, Německo a 2003 Cairanne, Francie).

V roli zastupitele města sledoval zásadní udá-

JAROSLAV MIKLÍK s nejvyšším oceněním Hospodářské komory ČR v roce 2022. Foto: archiv ŽN

lostí jako rozpad ČSFR a vznik samostatné České republiky 1. 1. 1993, vstup ČR do NATO (12. 3. 1999). Byl svědkem i dvou reforem státní správy, v první fázi zřízení krajů jako vyšších územních celků (1. 1. 2000); ve druhé rušení okresních úřadů k 31. 12. 2002 a přechod většiny agend pod město. A nakonec 1. 5. 2004 zažil vstup ČR do Evropské unie.

Jaroslav Miklík pracoval čtyři volební období v komisích rozvoje města, z toho většinu jako předseda komise. Pro město se ale nejvíce zasloužil ve svém oboru. Již v roce 1990 inicioval vytvoření prvního elektro cechu na Žďársku a byl zvolen cechmistrem. V roce 1993 spoluzakládal Regionální rozvojovou agenturu Vysočina a v roce 1994 Okresní hospodářskou komoru, pozdější Krajskou hospodářskou komoru Vysočina.

Zásluhou Jaroslava Miklíka byl Žďár nad Sázavou v roce 1993 prvním okresním městem v ČR, které mělo na radnici Energetické konzultační a informační středisko (EKIS). Specialisté v této

Miklík: Důležitá byla práce, ne předsudky

Bývalý dlouholetý zastupitel města Jaroslav Miklík odpovídá na otázky Žďárských novin:

Na jaké období nebo událost z dob svého působení pro město rád vzpomínáte?

Vzpomínám pozitivně na společná zasedání zastupitelstva, ale i na akce při pracovních výjezdech mimo budovu, do městských lesů či na Pí-lák.

Co dalo porevolučnímu zastupitelstvu nejvíce zabrat?

Třeba možnost či nutnost spalovny TKO (tuhých komunálních odpadů), která byla pro město Žďár nedoporučena. Nebo výroba „bioplynu“, která měla být dle projektu někde blízko Bobrové, ale pak se vybuďovala vedle sila ve Žďáru. Ale vyrobený bioplyn nebyl dodán do nějaké vlastní kotelny pro Žďár, aby snížil obcům náklady na vytápění, ale byl dodán do strojírenského podniku, tedy pro město nemá žádný význam.

Setkal jste se někdy při práci zastupitele města s předsudky kvůli své politické příslušnosti?

Nesetkal jsem se s nikým, kdo by měl předsudky na politickou příslušnost člena ZM, důležitá byla vždy práce pro město a hlavně její výsledek. -lko-

bezplatně poradně radili lidem jak snížit spotřebu energií na vytápění, jak a za jakých podmínek získat dotaci na nový kotel, na tepelné čerpadlo či na fotovoltaiku. Sám Jaroslav Miklík se zde činil ještě jako penzista až do zániku poradny v roce 2022.

Zlatou Merkurovu medaili, stejně jako v roce 2018 její předchozí bronzovou verzi získal za letité aktivity pro podporu podnikání ve svém regionu.

Praktik míní, že s ohledem na vývoj v oblasti energií bude stále nutnější vyšší energetická gramotnost české veřejnosti. Osobně se Jaroslav Miklík angažuje dlouhá léta i v krajském Klubu bechtěreviků ČR.

Z obávaného granátu se vyklubalo hodinové závaží

Kuriózní případ zaznamenal nedávno Městská policie ve Žďáře nad Sázavou. Kvůli špatnému postupu občana však nemusel vůbec dobře dopadnout.

Večer 8. dubna zvonil na služebně MP muž, který sdělil, že na své zahradě, asi 10 km od Žďáru, našel granát. Ten uložil do vědra s pískem a v autě přivezl s sebou.

„Ten člověk nám chtěl původně kýbl přinést na služebnu, abychom si od něho granát převzali. Vysvětlili jsme mu, že ani nebudeme k autu přistupovat,“ ohlíží se vedoucí MP Martin Kunc.

Strážníci okamžitě uzavřeli celý prostor přes služebnu. V blízkosti se nachází městské divadlo, kam se právě scházeli diváci k večernímu představení. Strážníci tak museli větší počet lidí odklonit a ti do divadla vcházeli z opačné strany.

Byla přivolána pyrotechnická služ-

ba, která k případu spěchala až od Brna.

„Na místě pyrotechnik zjistil, že se naštěstí nejedná o granát, i když to tak na první pohled vypadalo. Šlo o závaží ze starých stojanových hodin. Tím se všem ulevilo a pánovi odpadly starosti, co se týče jeho zahrady. Kvůli riziku možného ohrožení by mu byla nejspíš důkladně přepokopána,“ ohlíží se vedoucí Kunc.

Pyrotechnik si prý předmět po domluvě s mužem ponechal a vystaví si jej jako kuriozitu.

Tentokrát šlo o planý poplach, ale staré válečné munice se občas po Vysočině ještě najdou. Vedoucí MP Martin Kunc proto zdůrazňuje, že pokud bude mít někdo podezření na takový nálezy, nikdy s ním nesmí manipulovat. „Zavolejte Policii ČR a vyklidte prostor. Policie výbušinu odborně zlikviduje,“ radí vedoucí městských strážníků. -lko-

Palachova je nově školní ulicí, ráno před osmou nevjíždět!

Od poloviny dubna má město Žďár nad Sázavou další školní ulici. Na nový režim si zvykají rodiče hlavně mladších školáků ZŠ Palachova v sídlišti Přednádraží.

V době od 7.20 do 7.50 hodin není již možné vjet vozem do části komunikace vedoucí ke škole. Jak vysvětluje starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM), cílem je bezpečná chůze dětí, popř. i jejich doprovodu ráno do školy.

„Režim tu nějak fungoval už dříve, ale nyní byl nastaven oficiálně časový rámec, kdy auta nesmějí ke škole před začátkem vyučování vjíždět,“ připomíná starosta. Nová pravidla mají zajistit bezpečnost malých chodců, protože někteří rodiče vozili své děti až přímo ke škole, čímž ohrožovali ty ostatní.

„Novinku v Palachově ulici jsme komunikovali prostřednictvím školy jak s rodiči, tak i s podnikateli zejména

z AZ centra v Přednádraží, kteří ráno komunikaci využívají,“ dodává Martin Mrkos.

Jde o již druhou školní ulici ve Žďáře. Loni ji město zavedlo v lokalitě u ZŠ Švermova a chce v tomto trendu pokračovat.

„U škol často docházelo k nebezpečným a kolizním situacím, kdy se děti často mísily mezi auta. A např. z velkých offroadů nejsou školáčky opravdu přes kapotu dobře vidět,“ poukazuje žďárský starosta.

Režimu školní ulice se v budoucnu dočká i Komenského ulice, kde stojí další dvě základní školy.

Režim školní ulice u ZŠ Švermova a nově i ZŠ Palachova platí ve dnech školního vyučování, tedy mimo víkendů a letních prázdnin.

Kromě změny dopravního značení dohlíží na provoz v lokalitách i strážníci Městské policie. -lko-

Startuje koncept družstevního bydlení pro rodiny i seniory

Nový městský projekt družstevního bydlení v lokalitách Batyskaf (atrium v centru) a Okružní horní byl tématem veřejného setkání v úterý 23. dubna v kině Vysočina.

Zde si zájemci vyslechli koncept, prohlédli vizualizace a zjistili cenové rámce družstevního bydlení. Hostem města byla společnost, která bude výstavbu bytových domů realizovat.

Jak ještě před schůzkou informoval starosta města Martin Mrkos (Žďár-ŽM), na podzim 2023 šla výzva potenciálním zájemcům o tento typ bydlení, kdy město předběžně sondažovalo, jaká bude poptávka. Zájem projevil kolem 180 lidí.

Ale výstavba prvních dvou družstevních domů začne i bez ohledu na množství závazných rezervací. V nabídce by pak byl prodej družstevních podílů.

„Týden před veřejným setkáním na toto téma proběhl zastupitelský seminář, projekt výstavby družstevního bydlení má podporu zastupitelů,“ připomíná starosta.

Při schůzce v kině byla lidem kompletně představena studie obou bytových domů, včetně časového harmonogramu projektování, povolání a vlastní výstavby.

„Závazné rezervace ještě neprobíhaly, toto bylo zjištění obecné poptávky. V lokalitě Batyskaf má být asi 40 bytů rodinného typu (3+1, i menší) a v lokalitě Okružní horní vznikne 80 menších bytů (2+1 a 1+1) pro lidi žijící už jen v páru nebo samostatně,“ připomíná Martin Mrkos.

Seniorské družstevní bydlení se službami na Okružní horní je míněno pro zájemce nad 50 let. Za pár desítek let jistě uvítají služby typu rehabilitace a lékař v místě či donáška obědů.

Kolik lidí nakonec půjde do závazné rezervace, která proběhne nejdéle ve druhé polovině letoš-

VIZUALIZACE budoucích družstevních domů: 1) Seniorský dům na Okružní horní. 2) Namísto klubu Batyskaf vyrostě dům pro rodinné bydlení (snímek dole).
Zdroj: archiv města

ního roku, zatím nelze předjímat. Ale zájem o tento typ bydlení ve Žďáře je.

Jak starosta upřesňuje, půjde o zděné stavby a lidé by v domech na Batyskafu a Okružní horní mohli bydlet do roku 2027.

„Pokud se vše osvědčí, tak bychom rádi koncept družstevního bydlení ve spolupráci se společnostmi specializovanými na tento typ bydlení dále rozvíjeli,“ informuje starosta s tím, že možné lokality má již radnice předběžně vytipované.

Město má také v plánu některé družstevní podíly zakoupit nebo směnit za pozemky, takže v domech by byla část bytů městských. Žďár by si tak rozšířil městský bytový fond, kde zbyly po porevolučních privatizacích jen sociální byty (DPS a soubodárny).
-lko-

Ve žďárském útulku pes zle pokousal ženu, ta po vážném zranění zemřela

Sociálními sítěmi letěla nedávno zpráva o napadení ženy psem ve žďárském psím útulku. Žena měla pracovat pro město, pes na ni nečekaně zaútočil. Její devastující poranění si vyžádalo amputaci nohy.

„Případem, kdy pes napadl ženu a způsobil jí velmi vážná zranění, se zabývají žďárští kriminalisté. V příspěvku, který se objevil na sociální síti, jsou však nepravdivé informace,“ upozorňuje mjr. Dana Čírtková, vedoucí tiskového oddělení Krajského ředitelství policie Kraje Vysočina.

K události podle jejích slov došlo v úterý 16. dubna, krátce po půl dvanácté, v psím útulku ve Žďáru nad Sázavou. Psa, který ženu napadl, do útulku umístili v pondělí strážníci žďárské Městské policie, a to z důvodu, že podnapilého majitele psa museli převést k vystrážlivění do protialkoholní záchytné stanice v Jihlavě.

mjr. Dana Čírtková:
Na sociální síti jsou nepravdivé informace!

„Okolnosti, za kterých v útulku k napadení ze strany psa došlo, jsou předmětem policejního prověřování a v tuto chvíli není možné sdělit žádné bližší informace. Pes je stále umístěn v útulku a řeší se jeho další osud,“ informuje mjr. Čírtková.

Při napadení psem byla přítomna další osoba, která okamžitě kontaktovala tísňovou linku a poté také linku 158.

„Oznámení jsme přijali v 11:35 hodin a policejní hlídka z obvodního oddělení ve Žďáru nad Sázavou

byla na místě události do pěti minut. Policisté okamžitě zasáhli a podařilo se jim psa od ženy odtrhnout a tím zabránili pokračujícímu útoku ze strany psa,“ popisuje mluvčí.

Až do příjezdu záchranky policisté vážně zraněné ženě poskytovali neodkladnou první pomoc.

„Není tedy pravda, že by policisté ženu nechali bez pomoci. Rychlým a profesionálním zákrokem ženě zachránili život. Stejně tak se nezakládá na pravdě informace, že by pes v minulosti někoho napadl v jiné části města,“ poukazuje mjr. Čírtková.

Policie nebude podle jejích slov případ až do ukončení policejního prověřování žádným způsobem dál komentovat, a s ohledem na poškozenou ženu a její rodinu k němu ani sdělovat žádné další informace.

Došlo po uzávěrci ŽN: Žena svým zraněním podlehl.
-lko-

Vypukne tradiční Žďárská pouť

V týdnu od 14. do 19. května zamíří do Žďáru nad Sázavou milovníci pouťových tradic a světských radováněk z blízka i daleka.

Tradiční Žďárská pouť má kořeny v barokních procesích k oslavě sv. Jana Nepomuckého, patrona poutního kostela na Zelené hoře.

I dnes mnozí věříci na zelenohorskou pouť oblékají v úctě lidový kroj.

V poutním kostele se na svátek patrona a o pouťovém víkendu konají slavnostní mše. Letos se poutníci mohou pokochat i krásou opraveného ambitu a v něm novou křížovou cestou.

Světská část oslavy – tradiční Žďárská pouť v režii města je jednou z největších poutí v celém Česku. V areálu na Bouchalkách a v okolí zimního i fotbalového stadionu najdeme víc jak stovku zábavních atrakcí a na 200 stánků s pouťovým zbožím.

Ani letos nebudou chybět moderní atrakce jako Extrem-Booster, Break Dance, adrenalinové atrakce jako obří vyhlídkové kolo nebo Bungee

KLASICKÝ kolotoč prostě k pouti patří.

Ilustrační foto: Lenka Kopčáková

Katapult. Najdeme tu i tradiční řetězové kolotoče, houpačky, střelnice, labuť či autodromy. Kvůli velké

návštěvnosti platí v lokalitě dopravní omezení.

-lko-

Pouť ke sv. Janu Nepomuckému

Římskokatolická farnost Žďár II srdečně zve na pouť ke svatému Janu Nepomuckému na Zelené hoře.

Čtvrtek 16. května

17.00 **Mše svatá**, slouží P. Vladimír Záleský, děkan brněnský. Zpívá chrámový sbor Fons.

18.00 **Žehnání křížové cesty v ambitech**, zpívá Fons. Po obřadu následuje v kostele autorská prezentace křížové cesty ak. malíře Jiřího Štourače.

(20.-22) **Nikodémova noc**

Pátek 17. května

19.00 **Večer chval** s kapelou el_worship

Sobota 18. května

17.00 **Mše svatá**, slouží P. Miroslav Kulifaj, farář v Novém Městě n. M. Pouť farností Křižanov, Heřmanov a Nové Město. Zpívá sbor od sv. Prokopa.

Neděle 19. května

6.00 **Mše svatá**, slouží P. Zdeněk

Sedlák, farář v Nížkově.

7.00 **Mše svatá**, slouží P. Miloš Kabrda.

9.00 **Mše svatá**, slouží P. Jiří Janalík, školní kaplan BIGY Brno, zpívá dětská schola z Kláštera.

10.30 **Mše svatá**, slouží P. Jiří Janalík, zpívá Fons.

14.30 **Mše svatá**, slouží P. Marek Husák. Následuje májová pobožnost.

(6-12) zpovědní služba v ambitech. Více na www.klaster-zdar.cz, www.zelena-hora.cz.

-red-

Islandské ledoptikum v knihovně

VÝSTAVA: Na ostrov Island nás zavede nová výstava v Čechově domě. Její autor, jihlavský fotograf Petr Klukan, kromě realistických snímků zdejší přírody představí i pár až fantazijních obrazů. Výstava otevírá 1. května v 8 hodin a potrvá do 30. června.

-red-

Kam ve Žďáře

■ 4. 5. **Festival umění a kreativity** – rodinná akce na téma Cesta vody. Zámek Žďár (14-15.30)

■ 4. 5. **Komentované prohlídky rezidence Veliš** – historické interiéry bývalého hotelu v rámci Mezinárodního dne památek: Lenka Šimo a KMJS (začátky: 9, 9.30, 10, 10.30, 11, 11.30).

■ 6. 5. **Tvůrčí dílnička ke Dni matek** – výroba dárečků se Zdeňkou Formánkovou. Čechův dům (14)

■ 8. 5. **Tvořivý zámek** - kreativní program pro děti od 6 do 12 let. (14-17)

■ 11. 5. **Férová snídaně** - piknik na podporu pěstitelů ve světě. Park Farská humna (10)

■ 11. 5.; 25. 5. **Tanec a pohyb v nás** - taneční lekce na zámku (i) pro netanečníky: I. starší věková skupina (8.30-9.30); II. skupina pro všechny (9.45-10.45); III. skupina -současný tanec, kontaktní improvizace a akrobacie (11-12)

■ 12. 5. **Bohoslužba u tety Hany** – provází farářka Alžběta Hatajová (ČCE), hraje Thom's Valley Akustik, kapela z Velkého Meziříčí. Café u TH (18-19)

■ 14. 5. **Apokalypsa**. Zjevení sv. Jana aneb Křesťanství vs. pohanské kultury uctívání císařů (Apokalypsa-vznik spisu, hlavní symboly, varování a příslib naděje). přednáší ThDr. Světluše Košíčková z Brna. Husova kaple (17)

■ 14. 5. **Účastníci zájezdu** – známá vieweghovská letní komedie v podání Ochoťníků z Novoměstska. Městské divadlo (19)

■ 15. 5. **Májový koncert studentů GymZR**: komorní sbor Primavera a kapely Cheeky Stars, Leftovers, Diamond Hearts. Prostor za DK (15.30)

■ 16. 5. **Evropská unie - 20 let cesty od jednoty k rozmanitosti**, beseda s Janem Farským o výzvách a možnostech. Knihovna (17)

■ 18. 5. **Žďárský farmářský trh** – nabídka od lokálních výrobců. Nám. Republiky (8-11.30)

■ 18. 5. **Den otevřených lesů** – vycházka s lesníkem z Cikháje na Žákovu horu. Lesní raut u ohně s kytarou. Zámek Žďár (9-15)

■ 18. 5. **Pouťový Fler trh** - tradiční přehlídka rukodělných výrobků. Dům kultury (9-16)

■ 25. 5. **Žďár tančí** - 14. ročník české neprofesionální soutěže v pódiových skladbách: aerobic, moderní a disco, scénický tanec, show dance, street dance. Sportovní hala Bouchalky (7.30-18.30)

■ Do 25. 8. **Tvrz vypráví** - výstava k 90. výročí založení muzea, provázaná s dějinami Žďáru. Regionální muzeum.

■ Do 30. 6. **Zelená hora Žďársko Jana Santiniho** – fotografie naklatelství Foibos Books z cyklu Otevírání bran světových památek UNESCO v ČR. Malá galerie Staré radnice: po-pá (8-17), so (9-12, 14-17), ne (14-17).

■ 26. 5. **O mlynářích a strašidlech** - pohádka Jiřího Tibitanzla na motivy žďárských pověstí. Divadelní spolek Žďár, městské divadlo (15-16.30)

-lko-

Služby

Angličtina a němčina

- Skupinové a individuální kurzy anglického a německého jazyka všech pokročilostí.

Příprava na maturitu a zkoušku FCE. Skupinové kurzy zahajujeme vždy v únoru a září v 18 výukových blocích a před zahájením máte možnost účastnit se zdarma 1 náslechové hodiny. Individuální výuku nabízíme v průběhu roku dle dohody včetně Business and Technical English.

Systémy jakosti s.r.o., Horní 30, Žďár n.S. (HOTEL FIT, 4.p.), tel: 727 882 103, 566 620 261, www.systemy-jakosti.cz

Klimatizace

- KLIMATIZACE-TEPELNÁ ČERPADLA-VZDUCHOTECHNIKA

Prodej, montáž, servis, pravidelné kontroly. www.svetklimatizaci.cz

Tel.: 728 385 371

Jihlavská 1148/16, Žďár nad Sázavou

Malíři

- Chromý Pavel, Na Úvoze 16, Žďár nad Sázavou, tel: 604 327 730. Malby, nátěry. Malby včetně úklidu. Nátěry oken, střech, dveří. Drobné zednické a obkladačské práce. e-mail: pavelpajos@seznam.cz

- MALBEST, Nádražní 37/2, Žďár nad Sázavou, tel: 603 225 457. Veškeré malířské a natěračské práce. www.malbest.estranky.cz

Zahradnictví

- Zahradnictví u Chlubnu nabízí: růže, okrasné a ovocné stromky a keře, borůvky, sadbu zeleniny, voskovky a balkonové květiny, skalničky. Vypracujeme projekty a realizace zahrad.

Otevřeno Po – So od 7,30 - 17:30, tel. 607 285 194, 724 960 317, www.uclubnu.cz

Žaluzie

- Bednář Svatopluk, prodej-montáž-servis stínící techniky, včetně venkov. rolet, text. rolet, sítí proti hmyzu a markýz.

Tel.: 608 111 995 www.zaluzie-bednar.cz

Psychoterapeutické okénko Léčivá moc přírody

Foto: Veronika Dawidowicz

Možná se vám už stalo, že jste se potřebovali vymanit z kolotoče všedních dnů, a tak jste vyrazili ven, do přírody, kde vám učaroval nejen klid, ale také všemožné vůně.

Vaše smysly byly stimulovány novými příjemnými podněty, barvami, šumem stromů a zpěvem ptáků. Okamžitě jste přestali myslet na své problémy a svět se jako by zastavil. Vnímali jste pouze přítomný okamžik, během kterého jste se cítili být součástí přírody a možná i celého vesmíru. Vždyť jen pohled na vysoké stromy ve vás jistě vzbuzoval patričnou úctu k tomu, co Matka příroda vytvořila.

V tento okamžik vás jistě napadlo, že všechno kolem vás je propojené a celý ekosystém si žije svým vlastním životem, takže kdyby zde člověk nebyl, nic by se vlastně nestalo... Ale člověk zde je a s ním i jeho sofistikovaný způsob života, kvůli kterému se zvířatům zmenšuje přirozené prostředí, v němž mohou pobývat, a naopak se zvětšují města i naše domy. Abychom tedy mohli znovu vnímat přirozené prostředí, musíme vyjít z našich domovů tam, kam nedosáhne civilizace, a teprve tehdy se můžeme vnímat celistvě, tedy takoví, jací doopravdy jsme.

Z pohledu psychoterapeutického je velmi léčivé, když člověk pravidelně odchází do přírody nebo alespoň do samoty, kde může být jen sám se sebou, jelikož se potřebuje sám v sobě ukotvit. Potřebuje se vnímat pravdivě bez okolních rušivých zvuků, slov nebo i bez přítomnosti

ostatních lidí, kteří nám sice nastávají zrcadlo (projekce), ale pohled přímo do vlastního srdce je mnohem účinnější. Pokud tedy nebudete spokojeni se svým životem, stačí, když vyrazíte do přírody nebo alespoň na pár hodin do lesa, kde můžete vnímat jen svůj vlastní dech a své tělo.

Náš mozek je totiž neustále zaujat mnohými podněty, na které reaguje, a má tak málo prostoru vnímat to, co se odehrává v našem těle. Ačkoliv se více procesů odehrává přímo v našem mozku nežli ve vztahu k realitě (neustále o něčem přemýšlíme, o něčem sníme nebo na něco vzpomínáme), je nutné občas všeho nechat a jen tak odpočinout. Nebojte se tedy vyrazit občas někam, kde je vám dobře a kde můžete jen poslouchat zpěv ptáků. Věřte, že je to ta nejlepší psychoterapie.

Mgr. Lucie Poláková

Psychoterapeutka a astroložka

OZNAMOVATEL

KOUPÍM

- Hledám plynový kotel DAKON DUA 24, na náhr.díly. Tel. 776 646 533

- Mám zájem o koupi rostliny vánoční kaktus. gerri@centrum.cz

OSTATNÍ

- Výkup STARÝCH peřin. Tel.: 721 469 234

SEZNÁMENÍ

- Žena 47 hledá muže do života. Tel. 608 203 485

I když už nejsou mezi námi, neznamená to, že na ně nemyslíme. Připomeňme si ty, co nás již opustili, hezkou vzpomínkou.

Vzpomeňte si na své blízké

Žďárské noviny

www.jihlavske-listy.cz/zn, e-mail: nzr.reklama@centrum.cz

OBRAZY

vykupuji starožitné i moderní obrazy od různých autorů, platím nejvyšší možné ceny.

Platba v hotovosti, nabízím solidní a diskrétní jednání.

www.obrazy-adamek.cz
Tel.: 608 081 696 p. Adámek

JO5-Z2D

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRAK

ZA NEJLEPŠÍ VÝKUPNÍ CENY

ZA AUTOVRAK !!!

odvoz zdarma | doklad o eko likvidaci

+420 731 04 04 05 | www.vyvrak.cz

Má sen: skládat pro velký orchestr

Stříbrná laťka v mezinárodní soutěži World's Best Musicians International Competition.

To je nejnovější úspěch mladého talentovaného muzikanta Robina Štyla ze Žďáru nad Sázavou.

■ Lenka Kopčáková

V klání nejlepších hudebníků světa se 19letý Robin, který hraje na pět hudebních nástrojů, představil nedávno i coby autor hudby. Konkurencí mu bylo na 22 skladatelů z celého světa.

Robin prvním rokem studuje Fakultu elektrotechniky na VUT Brno. Obor elektro je mu blízký již ze žďárské průmysly a velmi jej baví. Do žďárské Základní umělecké školy F. Drdly chodí od svých pěti let a nyní je tu nejstarším studentem.

Po odpolední zkoušce ve školním orchestru usedáme s Robinem v prázdné učebně cembala. Ze všech stran k nám doléhá směsice tónů a melodií.

Robin působí tak trochu zadumaně. Vždy než odpoví, rovná si odpověď v hlavě. Při otázce na jablko, co nepadá daleko od stromu, mladík kroutí hlavou. V rodině nikdo nehrál.

„Rodiče mě prostě přihlásili na flétnu. Chvilku to trvalo, ale pak mě hudba chytla, vzpomíná.

Na zobcovou flétnou hrál šest let, na dalších deset let si přidal kytaru. „Vybral jsem si kytaru moderní, elektrickou i akustickou. Na saxofon hraji dva roky. Ale kdybych si měl zvolit můj nejoblíbenější nástroj, bez diskuse je to klarinet. Hraji na něj devět let,“ říká Robin.

Kvůli vysoké škole prý stihá poctivě jenom klarinet, s nímž by chtěl základní hudební vzdělání dotáhnout do konce. „Chybí mi ještě dva roky do absolvování druhého stupně ZUŠ. Na všechny ostatní nástroje hraji jen příležitostně a pro zábavu,“ prozrazuje mladý muzikant.

Muzikant s citem technika

Učitelům ZUŠky se líbí, jak Robin s náturou technika přistupuje technicky i ke hře a potřebuje znát principy fungování hudebních nástrojů. A tak jej škola postavila před hotovou věc – zakoupila tympány a světila je Robinovi.

„To bylo docela vtipné. Nikdo mi nevysvětlil jak se na tympány hraje. Tak jsem si vyhledal příslušná skript a nastudoval, jak s nimi vlastně zacházet,“ usmívá se. Od té doby jsou tympány Robinovou doménou ve školním orchestru.

S vděkem vzpomíná na svoji první šanci v roli skladatele. Dal mu ji bývalý učitel klarinetu, který už nyní učí v Brně. „Psal učebnici hry na klarinet a nabídl mi, abych mu pomohl složit a zaranžovat nahrávky v MP3,“ vysvětluje Robin. Ihned se nadšeně pustil do díla.

„Jde o učebnici pro 1. stupeň ZUŠ. Když ještě děti hrají třeba jen pět tónů, bývá pro ně zábavné pustit si doprovod dalších hudebních nástrojů. A může to být symfonický orches-

BRATŘI ŠTYLOVÉ u tzv. zrcadlového duetu. Mladý skladatel Robin sedí vlevo.

DIPLOM, který Robin Štyl nedávno získal za 2. místo v mezinárodní skladatelské soutěži.

tr, populární orchestr nebo popř. jen klavír,“ přibližuje.

Skládá pro symfonický orchestr

O Robinu Štylovi v budoucnu ještě určitě uslyšíme, zejména v oblasti skladby. Jak prozradil, může za to jedna filmová znělka, která na něho silně zapůsobila.

„Moc se mi líbila a řekl jsem si, že bych chtěl také něco takového udělat,“ ohlíží se. Připouští, že začátky byly všelijaké, ale za rok byla na světě první Robinova skladba.

„S panem učitelem jsme se domluvili, že spolužákům neuvedeme autora a počkáme na jejich reakci. Oni říkali, že to je úplně něco jiného než se tady hraje, a baví je to. Tak jsem se přiznal,“ usmívá se. Školní orchestr již hrál dvě jeho skladby na koncertě v městském divadle.

Robin se pustil i do skládání hudby pro symfonický orchestr. Jak říká, nejen pro malý školní orchestr, ale opravdu pro třicet hlasů.

Jak pro mne vysvětluje, třiceti hlasy je myšleno třicet jednotlivých nástrojů. A těch pak může být v symfonickém orchestru víc. Třeba první flétna, druhá flétna..., prv-

ní hoboj, druhý hoboj..., první klarinet, druhý klarinet.

„Některé hlasy jsou obsazeny vícenásobně a např. sekce prvních houslí může mít až 16 hudebníků,“ poukazuje mladý skladatel nad notovým rozpisem své skladby.

A právě tuto skladbu Robin Štyl přihlásil do mezinárodní soutěže, dostal se do finále, kde mu bylo konkurencí 22 skladatelů z celého světa. A výsledky - ty již známe.

Robin Štyl byl druhý, zvítězila Jiyoung Ko, skladatelka a klavíristka z Jižní Koreje žijící v USA.

Šlo o polskou on-line soutěž nejlepších hudebníků, dirigentů i skladatelů z celého světa, kdy každý poslal video nahrávku.

„Já si hudbu skládám v počítačovém programu, který mi ji dokáže zahrát. Zatím nemám fyzické hudebníky, ale třeba se to někdy povede a moji hudbu zahraje živý orchestr,“ přál by si mladý autor.

Na otázku, zda mu není líto, že soutěž probíhala neosobně online a nemohl se setkat s ostatními muzikanty, Robin odpovídá, že mu to tak momentálně vyhovuje.

„Nevím, zda bych kvůli škole měl čas tam jet. Takto se mohu účastnit

ROBIN ŠTYL coby kytarista.

Foto: archiv R. Š.

soutěže a přitom studovat,“ říká.

Svoji soutěžní skladbu má v úmyslu upravit pro méně hlasů, aby si ji mohl zahrát i orchestr jeho mladších spolužáků.

Předchozí Robinův skladatelský úspěch se v roce 2023 udával v hanácké metropoli, kdy se účastnil krajského kola skladatelské soutěže pořádané ZUŠ v Olomouci.

„Umístil jsem se ve stříbrném pásmu. Z Kraje Vysočina jsme byli dva ve stříbrném pásmu. Nikdo v soutěži nezískal zlaté pásmo, takže stříberu za náš velký úspěch,“ říká.

Jak na sebe mladý Žďárák prozrazuje, mimo hudbu má ještě jednoho velkého koníčka, a to ploutvové plavání. Závodně jej provozuje ve žďárském Čochtan klubu.

V roce 2021 vybojoval zlatou medaili na Mistrovství ČR v disciplíně 100 BF. Z předchozích dvou let má České poháry v distančním ploutvovém plavání za druhá místa.

Hudba je skrytá matematika

Když se znovu vracíme k hudbě, vzpomínám na slova jiného žďárského muzikanta Petra Bergnera, který se raritně dlouhou délkou hry na klavír zapsal do světové Guinnessovy knihy rekordů.

Prohlásil, že hudba je skrytá matematika.

„Ano, je to pravda,“ souhlasil Robin. „Hudba je o rytmu a systému. Výšky tónů jsou vlastně harmonická řada, matematicky vyjádřitelná,“ dodává muzikant.

Vše, co Robin ví o hudbě, se prý naučil jako samouk. „Ve škole jsem si půjčil učebnici Harmonie, což je základní učivo prvních ročníků konzervatoří. Své hotové věci konzultuji s učiteli,“ uvádí.

Připouští, že jde přes chyby. „Pracuji většinou metodou pokus-omyl, líbí-nelíbí, zní to dobře či nikoliv. Snažím se při tom dodržovat veškerá pravidla,“ říká.

Jako úplný laik se dozvídám, že s harmonií je to trochu složitější. A je rozdíl mezi absolutním a temperovaným laděním.

(Pokračování na str. 15)

Má sen: skládat pro velký...

(Dokončení ze str. 14)

„V absolutním ladění lze zahrát jen jedna stupnice, ale zní naprosto přirozeně a úplně nejlépe jak může,“ uvádí Robin. Kdežto temperované ladění je vlastně o kompromisu mezi tóny a stupnicemi.

„Temperované ladění se používá hlavně v moderní hudbě. Sice hudbě trochu ubralo, ale jde o univerzální způsob, kdy lze zahrát mnohem víc věcí,“ vysvětluje hudební nadšenec.

Mozartovy račí duety hraje s bratrem

Největším přáním Robina Štyla je, aby jeho skladby zahrál nějaký velký a světoznámý orchestr. „Třeba Česká filharmonie, to by bylo úžasné,“ zasníl se nakrátko. Ale kdo ví, možná se mu to jednou vyplní. Obdivuji, že si autor hudby dokáže představit, jak bude takové množství hudebních nástrojů dohromady znít.

„A to vám ukáží jinou věc, která je na představivost jako dělaná. Viděl jsem to jenom u Mozarta a u pár renesančních skladatelů... Aha, tady to je,“ a ze štosu not vytahuje Mozartův rozpis pro duet.

Pro mě laika vypadá zápis podivně. Noty vedou jakoby proti sobě.

Robin vysvětluje, že když se např. sešli dva klarinetisté, list si položili mezi sebe. „První hráč hraje z jednoho konce stránky a jeho kolega mu jde naproti z druhého konce, jsou to vlastně obrácené hlasy, diagonálně proti sobě. Všechno ladí a zní pěkně,“ vysvětluje Robin.

Přiznává, že vlastně ani neví, jak tento styl vznikl. „Byla to asi doba experimentování. Mozart takto napsal nejméně čtyři skladby. Já tomu říkám stolní duety, ale odborný název zní ‚zrcadlově račí duet‘, tedy pozpátku a obráceně,“ popisuje Robin.

Protože i jeho mladší bratr je klarinetista, k radosti rodičů občas pořádají rodinné muzicírování.

„Právě s bráchou hrajeme už asi sedm těchto zrcadlových duetů. Ne, že by to byly nějaké propracované melodie, ale je to zajímavost, že hrajeme z jednoho papíru ‚vzhůru nohama‘. Je to taková naše rodinná zábava,“ usmívá se Robin.

Obdivuje geniální hudbu českých skladatelů

Nedá samozřejmě dopustit na klasiky. „Třeba Novosvětská symfonie od Antonína Dvořáka je naprosto geniální a Má vlast od Bedřicha Smetany je úžasná. Obdivuji i Beethovenovy a Mahlerovy symfonie. Každá je krásná něčím jiným, těžko vybrat tu nejlepší. Z populární hudby mám nejraději skupinu Queen. Líbí se mi ta propracovanost jejích skladeb,“ uvádí.

Na závěr našeho povídání se nemohu nezeptat, zda Robina oslovuje i hudba Žďáráka Františka Drdly, jehož jméno škola nese. Letos 3. září uplyne 80 let od úmrtí tohoto slavného muzikanta.

„Samozřejmě mě hudba Františka Drdly oslovila, byl to výborný houslista a vynikající skladatel na světové úrovni,“ uznává Robin Štyl.

Jubilující žďárský spisovatel se angažoval i v ochraně zvířat

Devadesátiny oslavil žďárský novinář, spisovatel a pedagog Zdeněk Vyhliďal, držitel Ceny města Žďáru nad Sázavou z roku 2022 za spisovatelkou a publicistickou činnost.

V roce 2010 obdržel Skleněnou medaili, druhé nejvyšší ocenění Kraje Vysočina, za celoživotní přínos v oboru literatury se zaměřením na pověsti a lidová vyprávění z Českomoravské vrchoviny.

Zdeněk Vyhliďal se narodil 21. 4. 1934 ve Žďáře, kde prožil dětství zasažené válkou. Vzpomínkou je dětský román Kluci z Horní ulice.

Po absolvování Filozofické fakulty brněnské univerzity byl redaktorem literárního vysílání Čs. rozhlasu v Ostravě a zpravodajského oddělení v Brně. Od roku 1963 pracoval v brněnské redakci Svobodného slova, později v Olomouci. Současně vyučoval na PdF UP, kde byl v letech 1969–1974 zaměstnán jako odborný asistent.

V roce 1974 přednášel v Brně obor rozhlasové a televizní dramaturgie na katedře dějin věd a umění FF tamní univerzity.

S nástupem normalizace byl propuštěn za politické názory a postoje z roku 1968. Vrátil se do Brna, těžko sháněl zaměstnání.

ZDENĚK VYHLÍDAL při zápisu do kroniky města. Den Žďáru 2022.

Foto: Lenka Kopčáková

V roce 1979 založil Svaz na ochranu zvířat, o něž se musel nakonec starat sám. Podařilo se mu spojit s rakouským útulkem Edith Klíngerové, kam zvířata odesílal. Spolupracoval se světovou organizací na ochranu zvířat WSPA a pracoval na tvorbě dvou zákonů na ochranu zvířat.

Již v Olomouci se dostal do hledáčku StB, pronásledování vyvrcholilo v roce 1988 zatčením na čtyři a půl měsíce. Důvodem byla dehonestační Československa, které se neumělo postarat a opuštěná zvířata.

Po převratu byl rehabilitován, na

bývalé pracoviště se však nevrátil. Již se opět staral o opuštěná zvířata. V roce 1990 byl předsedou přípravného výboru Ligy na ochranu zvířat.

V letech 1993–2002 působil jako externí redaktor rozhlasové stanice Svobodná Evropa. Od roku 2003 Zdeněk Vyhliďal žije ve svém rodném Žďáru nad Sázavou.

Dílo

Je autorem rozhlasových her a televizních inscenací, literatury faktu a literatury pro děti a mládež i pro dospělé.

Psát začal již v době studií a jeho literární recenze, první prózy a kratší překlady z polštiny vycházely v Mladé frontě, v ostravském měsíčníku Červený květ nebo v olomouckém okresním listu Stráž lidu.

Knižně debutoval v r. 1958 sbírkou pověstí a lidových vyprávění z Českomoravské vrchoviny Odbíjí půlnoc. Publikoval v různých periodikách jako Rovnost, Svět v obrazech, Ahoj na sobotu, Nová svoboda, Brněnský večerník ad. Spolupracoval s televizí i s rozhlasem, pro který v letech 1979–1987 napsal na třicet dílů rozhlasového rodinného seriálu Jak se máte Vondrovi? **-lko-**

Kraj vybavil humanitární jednotku ČČK

Speciální útvar Českého červeného kříže, tzv. humanitární jednotka, dostane od Kraje Vysočina pro svoji činnost nové vybavení.

„Vybrala si osm kompletně vybavených záchrannářských batohů, se kterými už má dobrou zkušenost. Speciální útvar disponuje vyškolenými psychointerventy a zasahuje při mimořádných a krizových situacích, hromadných haváriích nebo nehodách,“ informuje hejtman Vysočiny Vítězslav Schrek.

Jednotka působí hlavně na domovském Havlíčkobrodsku, ale podle potřeby vyjíždí také do zbytku regionu.

Senioři ČR

Jarní výlety:

■ **Pá 3. 5.** Budišov - kostel sv. Gotharda, zámek, zahradnictví, větrný mlýn (6 km) sraz 8.20 nádraží

■ **Čt 9. 5.** Nasavrky - okruh po Keltské naučné stezce (9 km) 7.30 nádraží

■ **Ne 19. 5.** Čáslav - kostel sv. Petra a Pavla, Muzeum Čáslavska, procházka městem (6 km) 9.15 nádraží

Ne 26. 5. Brno - botanická zahrada Mendlovy univerzity - výstava kosatců. Vila Stiassni - jen pro přihlášené (5 km) 8.20 nádraží

Ne 2. 6. Škrdlovice - Dářko - Polnička - Pilák: po neznačené cestě (8 km) 11.35 nádraží, 11.40 Žižkova.

Humanitární jednotka uzavřela dohodu o spolupráci s Hasičským záchranným sborem Kraje Vysočina. „Kraj Vysočina tuto spolupráci vítá a podporuje,“ dodává hejtman. **-lko-**

Zubaři o víkendech

- 4. 5.** MUDr. Petr Foltan, Herálec 81 (774 900 858)
- 5. 5.** MUDr. Marcela Koutská, Sněžné 134 (566 664 342)
- 8. 5.** MUDr. Veronika Chytrá, Tyršova 855, NMNM (739 093 334)
- 11. 5.** Stomatologická praxe doktora ILKA s.r.o., Poříčí 1256/11, Velké Meziříčí (720 152 158)
- 12. 5.** EvedalDent s.r.o., Poříčí 11, Velké Meziříčí, stará budova, 2. p. (728 638 632)
- 18. 5.** Zubní péče MUDr. Jan Šmídek, Palackého nám. 32, NMNM (566 524 615)
- 19. 5.** MUDr. Marie Havlíčková, nám. Republiky 63, Žďár 1 (774 084 064)
- 25. 5.** MUDr. Miluše Hrašková, Studentská 4, Žďár 1 (603 477 912)
- 26. 5.** BLADENT s.r.o., Štursova 111, NMNM (566 616 904)
- 1. 6.** Smile s.r.o., Osová Bitýška 303 (566 536 712)
- 2. 6.** Stomatologická praxe doktora ILKA s.r.o., Poříčí 1256/811, Vel. Mez. (720 152 158)

Ordinační doba: 9.00-12.00, aktuální LPS sledujte na www.nnm.cz (NMNM = Nové Město na Moravě).

Žďárské noviny

Vydává: Parola spol. s r.o., IČ 18199283, Fritzova 1552/34, 586 01 Jihlava, www.jihlavske-listy.cz/nzr - Vychází 1x měsíčně v nákladu 10.400 ks, zdarma do každé domácnosti, č. 5 vyšlo 3. 5. 2024. Vychází od roku 1994.

Redaktor: Lenka Kopčáková, mob.: 736 193 687, e-mail: nzr.redakce@centrum.cz - Inzerce: mob.: 732 235 415, e-mail: nzr.reklama@centrum.cz - Tisk: Czech Print Center a.s. - Registrace: MK ČR E, číslo indexu 11277 - Distribuce: RENVY Trade s.r.o., Grusova 413, Pardubice. Reklamace: tel.: 567 578 027.

© Parola spol. s r.o. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Žďárských novin bez písemného svolení vydavatele je zakázáno.

Jaro začíná v OBI Jihlava

OBI

Super cena
599,-

**KOVOVÝ
REGÁL**

180 x 90 x 40 cm

OBI

MUŠKÁTY

10 ks
platíčko

Super cena
76,-

OBI

**GRIL
NA UHLÍ
ANGULAR**

Super cena
**2999,-
kus**

OBI

Zahradnický
substrát
s kvalitním
humusem
75 l

Super cena
159,-

OBI

AKCE

Vysokotlaký
čistič
STARGATE
180

Super cena
**2999,-
kus**

OBI

**LEPIDLO
MAMUT**

Super cena
179,-

OBI JIHLAVA, bývalý bauMax, **Romana Havelky 5**
otevřeno **Po - Pá 7 - 20, So - Ne 8 - 20**

OBI

Více na obi.cz

105-obi

2JCP

Česká strojařina pro skutečnou budoucnost

Hledáme inženýry kvality, pro projekty dodávané
po celém světě.

skutecnabudoucnost.cz

Ve 2JCP vymýšlíme a vyrábíme pokročilé strojírenské celky
zejména pro moderní, čistou energetiku po celém světě.

My máme budoucnost zajištěnou. A vy?

2JCP, Průmyslová 162, Třebíč
tel: **601 111 077**
email: pracetrebic@2jcp.group